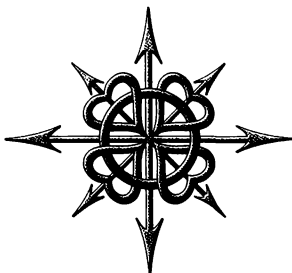

A Fordulat

IFJÚSÁGI ÉS DEMOGRÁFIAI KONFERENCIA - KOLOZSVÁR

Konferenciaelnök: Tokay Rozália

2008. augusztus 7-10.

Helyszín: Szent Kamill Otthon díszterme

(Kolozsvár, Hajnal negyed, Erdő /Pádurti/ u. 11. sz.)

E-mail: ifjusagi.konferencia@m7vk.net

Program

Helyszín: Szent Kamill Otthon díszterme
Kolozsvár, Erdő (Páduri) u. 11. sz.

2008. augusztus 7. (csütörtök)

Érkezés, regisztráció

Este, az udvaron tábortűz, ismerkedés, szalonnasütés

2008. augusztus 8. (péntek)

- 8:00 – 9:00 Reggeli
- 9:00 – 9:30 A konferencia megnyitása
Himnusz, Miatyánk
Patrubány Miklós, az MVSZ elnöke nyitóbeszéde
- 9:30 – 11:30 *Rácz Sándor*
a Nagy-budapesti Központi Munkatanács elnöke, az MVSZ tiszteletbeli elnöke
Az 1956-os forradalom üzenete, követelménye
- 11:30 – 12:00 Szünet
- 12:00 – 14:00 *Iovag vitéz Horváth László*
a Történelmi Vitézi Rend Északkelet-Magyarországi Törzsszékének törzskapitányai
BÁTORSÁG – v. nagybányai Horthy Miklós kormányzó üzenete
- 14:00 – 15:00 Ebéd
- 15:00 – 16:40 *Mgs. Dr. Czirják Árpád*
pápai prelátus plébános
A keresztény világ, mint az ifjúság éltetője a jövő nemzedék számára
- 16:45 – 17:00 Szünet
- 17:00 – 19:00 *Csép Sándor*
közíró, az Áldás, Népeség Mozgalom elindítója
Népesedési riadó, avagy peregnék a 24. óra percei

- 19:00 – 20:00 Vacsora
- 20:00 Filmvetítés – „Búzaszem” – Drimmer László filmje, I. rész
Esti séta az óvárosban

2008. augusztus 9. (szombat)

- 8:00 – 8:45 Reggeli
- 8:45 – 9:00 Himnusz és közös ima
- 9:00 – 10:00 *L. Németh Erzsébet*
az MVSZ elnökhelyettese
Az Anyaság szentsége. Hit – Szeretet – Remény
Zsigmond Emese
a Napsugár gyermeklap főszerkesztője
A vér hordja a test öröklését, a nyelv a lélekét. Életigenlő világ-
kép és erkölcsi rend a magyar nyelvben és népi műveltségben
- 10:00 – 11:30
- 11:30 – 12:00 Szünet
- 12:00 – 14:00 *Dr. Bakos Batu*
a Szent Korona Lovagrend nagymestere
A Szent Korona és az ifjúság
- 14:00 – 15:00 Ebéd
- 15:00 – 16:00 *Ludányi Horváth Attila*
demográfiai szakértő
Jelen és jövő
- 16:00 – 17:00 Szünet
- 17:00 – 19:00 *Nemes Márta*
pszichológus
Családpedagógia a nemzet védelmében
- 19:00 – 20:00 Vacsora
- 20:00 Filmvetítés – „Búzaszem” – Drimmer László filmje, II. rész

2008. augusztus 10. (vasárnap)

- 8:00 – 9:00** **Reggeli**
- 9:00 – 10:00** **Szentmise a kápolnában**
- 10:00 – 14:00** **A Konferencia kiértékelése**
Határozatok hozatala
Záró beszéd, Himnusz, ima
- 14:00 – 15:00** **Ebéd**
- 15:00** **Kolozsvár legszebb műemlékeinek meglátogatása**
Hazaindulás
Az ittmaradóknak este tábortűz, beszélgetés

lovag vitéz Horváth László

a TVR Északkelet-Magyarország Törzsszék Területi Törzskapitánya.

A BÁTORSÁG és vitéz nagybányai Horthy István

Szeretve tisztelt vendéglátó házigazdám, közeli és távoli országokból érkezett vendégek, kedves fiatalok !

Miskolc az északi régiókra jellemző szociális feszültségek ellenére ma is legnagyobb, 180.000 fő lakosságával legnépesebb városa Északkelet-Magyarországnak.

Különös, de talán nem véletlen, hogy Miskolc Megyei Jogú Városban is csak nagyon kevesen tudják, hogy még a II. Világháború vérzivataros éve előtt vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Kormányzójának elsőszülött fia, vitéz nagybányai Horthy István a Miskolc Vasgyári Református Templom Főgondnokának lett megválasztva.

A Történelmi Vitézi Rend Északkelet-Magyarországi Törzsszék 2004-től megvalósult hagyománya szerint rendtársaink minden évben - Szent István napján koszorút helyeznek el a templom előterében lévő márványtáblánál, amely a Kormányzóhelyettes Istentől megáldott szolgálatának hivatott örök emléket állítani. E napon az örökre hálás Egyházközség vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettesre emlékezik, a Miskolc-Vasgyári református gyülekezet 1936-ban megválasztott főgondnokára.

A figyelem amely a Kormányzó Helyettes részéről az akkor még Európa híru Vasgyár és a gépgyártásáról híres Újgyár (mai DIGÉP) felé fordult, - szinte látni engedte a magasan kvalifikált műszaki zseni gondolatmenetét, amely a Diósgyőr-Vasgyár és Miskolc körzetének felvirágoztatását, a már évszázadokon át a jól megalapozott ipari tevékenység továbbfejlesztését körvonalazta.

Ma már tudjuk, hogy első volt Ő a vitézek között és korának egyik legzseniálisabb műszaki gondolkodója volt.

Magyarország kormányzóhelyettese, vitéz nagybányai Horthy István főhadnagyi rendfokozatban, mint tartalékos tiszt 1942. május 1-én vonult be katonai szolgálatra a szolnoki repülőtérre az 1. vadászpilóta-osztályhoz, ahonnan két hónapos várakozás után július 2-án érkezett meg az orosz frontra.

Hölgyeim és Uraim, fiatal barátaim, - és akkor rövid idővel az első bevetéseket követő légi harcok győzelmei után bekövetkezett, hogy 1942. augusztus 20-án hajnalban 5 óra 07 perckor, Ilovskoye felderítő repülőtér közelében egy magyar repülőtest szíve megszűnt dobogni.

Horthy István kormányzóhelyettes, tartalékos főhadnagy huszonötödik, szándékai szerint hazatérése előtti utolsó „búcsú” bevetésére indult V-421 jelzésű Hawk típusú harci repülőjén. A gép azonban máig tisztázandó, szabotázsgyanus körülmények között lezuhant és szétrobbant.

Az igazi okokat máig nem tudták megállapítani. A magyar nép reménysége, büszkesége, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó idősebb fia karórájának 5 óra 07 perckor megállt mutatói azonban kérelhetetlenül jelezték a Szent István napi tragédia jóvátehetetlen, ott - Ilovskoye repülőtér közelében bekövetkezett tragikus pillanatát.

Isten akarata szerint ekkor újra megtért egy igaz vitéz a Hadak Útjának csilag milliárdokkal övezett Csaba királyfi által bejárt örök fényű és dicsőségű ösvényére, amiről mi, a XXI. század vitézei hisszük, hogy elvezette Ót a Mindenható kegyelméből lett örök világosságra.

Erős hittel hisszük tovább, hogy a mi Urunk kegyelme szerint való dicsőségben része lett a sok embert próbáló harcot, csatát honvédekünk szerint megjárta, hősi halált halt sok százezer, a Haza védelmében önmagát feláldozó magyar katonahősöknek örökkön örökké. A Történelmi Vitézi Rend 1920-ban történt megalapításától, soha nem feledve első főkapitányának, vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Urunk Szent Örökségét - mindenkor rangot, tiszteletet ad és adott a csatatereken nyújtott kemelkedő haditetteknek, bátorságnak.

Kedves fiatal barátaim! Valóban, a Történelmi Vitézi Rend archívumában a hősi tettek soha el nem évülő leírásaiból látható, hogy a harcos önmagát is feláldozni kész vitézi tettéhez mindig az egyén harctéri körülmények között elhatározott akarata, bátorsága szükséges. Mi is hát a bátorság? Bátor tetről akkor beszélhetünk, ha az megfelel az okosság és az igazságosság követelményeinek. A bátor ember tudja, mi a jó, és minden erejével, akár reménytelennek tűnő küzdelemben is kiáll azért. Tanulmányaitokból és más olvasmányokból ma már jól ismert az a hatalmas áldozat, amelyet magyar honvédek, vitéz.nagybányai Horthy Miklós katonái hoztak a bolsevik rém ellen vívott hősi küzdelemben. Eleink, dédapáink, nagyapáink nemzedéke a legdrágább kincset, az Istentől kapott életet tette kockára szeretett hazája védelmében a II. Világháború idején. Felvetődik a kérdés, hogy vajon mi volt az a lélekből származó muníció, amely erőt és elszántságot adott a sokszoros túlerő ellen vívott honvédó harchoz? **Ime a teljesség igénye nélkül, - vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó megvalósult akarata szerint legfontosabbak a következők:**

„Az ifjúság testedzése, sportja, önfeláldozó és lovagias szellemben, keresztény, keresztvén hitben való nevelése. Igazságosság, leleményesség. Katonás kemény, férfias akarat tántoríthatatlan határozottságára való nevelés. katonai hagyományaink ápolása, tisztelete. Nem csak a múlt nemes kultuszának eszményei, de a Magyar Nemzeti Jövő hatékony, teljes szívvel való szolgálatát.”

Kedves fiatalok! Ime láthatóak a lélek ama csodálatos tartalékai, amelyek ifjúkori **HAZAFIAS NEVELÉS** útján jutottak el a haditettek, kemény csaták és utkozettek forgatagában, harcban sokszor próbált, megedzódott Horthy Hadserög bátor katonáihoz. A bátorság lényege tehát, hogy a harcos felveszi a küzdelmet a gonosz túlerejével szemben. A bátorsághoz azonban egy igaz ügy szolgálata kell, mert az okosság és igazságosság irányítása nélkül a bátorság **csak** (de nem lebecsülendő) vakmerőség, amely öncélúvá válva akár a legnagyobb bünteték elkövetéséhez is vezethet. Végül felvetődik a kérdés, hogv van e? Lebecsülhetetlen, amely az útközletekben vívott Hősi Harc részeseit bátorságban felhatalmazta! **IGEN fiatal barátaim, a vitézség az.**

Vitéz nagybányai Horthy István, Magyarország Kormányzóhelyettese meglehetett volna, hogy betonbunkerben, jól megvilágított térképasztal mellett teljesíthetett volna katonai szolgálatot, ahol hadtestek, hadseregcsoportok véres utközetei, támadások és visszavonulások csupán színes zászlócskák elmozdításával vannak a hozzáértő számára szemléltetve. Minden meglévő lehetőség ellenére, **NEM így történt!** Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója István fiát, a kormányzóhelyettest, **aki kettő és fél éves fiúgyermekét és ifjú feleségét odahagyva jelentkezik önként frontszolgálatra, atyai áldásával hagyja, engedi az akkor már amerikai fegyverekkel technikai fölényben harcoló kegyetlen Orosz túlerő ellen hadbaszállni.**

Fiatalkorom! Örök dicsőség vitéz nagybányai Horthy Istvánnak, dicsőség a vitézségnek, dicsőség az igazi bátorságnak, a Magyar Nemzetért harcolók Istenbe vetett hitének, a Hazáért mindent feláldozni kész szeretetnek. A vitézség a hit bátorsága tehát, amely a Szent Írás szerint mondja minden hívő ember számára: **"Ne félj, csak higgy!"** Mi, a XXI. század vitézei mindenkor így biztatjuk embertársainkat: **„Légy bátor és higgy!”**

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Kolozsvár, 2008. augusztus 08.

**COURAGE AND
DEPUTY REGENT VITEZ ISTVAN HORTHY OF NAGYBANYA
Ladies & Gentlemen, Esteemed Hosts, Guests from Near & Far!**

In spite of the stereotypical social tensions of north-eastern Hungary, with its 180,000 inhabitants Miskolc is still the largest city of the region.

Surprisingly, not many people in Miskolc know that before the Second World War vitez Istvan Horthy of Nagybanya -the eldest son of vitez Miklos Horthy of Nagybanya, Regent of Hungary- was elected as the chief warden of the Reformed Church of Miskolc Vasgyar. According to the traditions of the Order of Vitez of north-eastern Hungary, every year on St Stephen's Day, the members of the Order lay a wreath at the commemorative marble slate in the vestibule of this church. This is how the forever grateful congregation remembers vitez Istvan Horthy of Nagybanya, the chief warden, elected in 1936. Even back in those days, he had a keen interest in the development of Miskolc and its vicinity, with a particular focus on exploring the already established metallurgical industry of the region.

We now know he was the most gifted technical thinker amongst the Vitez and possibly his compatriots. Vitez Istvan Horthy of Nagybanya, as a Major in the reserve armed forces, reported for service at the airport of Szolnok on May 1st 1942, and joined the bomber squadron. He arrived to the Russian front after a two month delay on July 2nd. He did not have long to live after this. Soon after the first few victorious missions, at 5 o'clock in the morning on August 20th 1942, near Ilovskoye airport, he fell. This was his 25th mission and was meant to be his "farewell" before returning home. His Hawk bomber aircraft crashed and exploded - the cause still remains unclear, but sabotage was suspected.

God willing, another true Vitez returned to the glorious path that once saw Prince Csaba march along it. We, the Vitez of the 21st century, believe that he was led to eternal glory by God Almighty.

We strongly believe that God's Glory also spread to those hundreds of thousands of war heroes who all died a tragic death whilst protecting our country. Since its inception in 1920, the Order of Vitez has always paid tribute and respect to outstanding courage on the battlefield.

Indeed, as reflected in the archives of the Order of Vitez, it is courage that makes the valorous act of self sacrifice possible in battle. But what is courage? A courageous act must be clever and just. A courageous person knows what is right and will fight for it to the last, even when all hope is lost. You all know of the enormous sacrifice that the Hungarian soldiers, including the troops of vitez Miklos Horthy of Nagybanya, gave in their battle against the Bolsheviks. They put their lives into mortal danger to defend their beloved country. This poses the question: what gave them the mental strength to fight whilst significantly outnumbered by the opposition?

According to Regent vitez Miklos Horthy of Nagybanya, the most important factors are as follows: “physical education and the fitness of the youth; their education of Christianity and chivalry; honesty, intelligence, discipline; encouragement of ferocious honesty; and the respect and upholding of military traditions; all the while having a wholehearted interest in the future of the Hungarian Nation.”

These are the components of that wondrous soul that led the brave soldiers of the Horthy army from one tough battle to another. The fighter shows courage when he decides to fight outnumbered against the evil opposition. However, a courageous act must be clever and just, as without these qualities it can be labelled a reckless act. A reckless act can lead to the committing of the worst crimes if driven by selfish intentions. Finally, the question arises: is there such an act that overshadows the courage of the troops fighting their heroic battles? **The answer is yes, it is chivalry.**

Deputy Regent vitez Istvan Horthy of Nagybanya could have stayed at home and brooded over maps in the safety of the bunker where troop movements and bloody battles are merely indicated by colourful flags moving across the table. Nevertheless this is not what happened. Regent vitez Miklos Horthy of Nagybanya gave his blessing to his son's intention with the knowledge that he would be leaving a young wife and his two and a half year old baby son behind.

Eternal glory to vitez Istvan Horthy of Nagybanya, to chivalry, to courage and to the faith of all soldiers fighting for the Hungarian Nation. Chivalry is the courage of faith – as the Holy Bible tells to all who believe: **“Do not be afraid, all you need is faith!”** We, the Vitez of the 21st century keep reassuring our people: **“Have courage and have faith!”**

Kolozsvár, August 8th 2008.

Lovag vitez Laszlo Horvath

Field Captain Order of Vitez of North Eastern Hungary

Translated by: vitez Rita Horváth

Dr. Bakos Batu

A SZENT KORONA ÉS AZ IFJUSÁG

A Szent Koronáról az ifjúságnak azért kell beszélni, mert ők erről már semmit sem tanultak, s a szülők sem taníthatták őket, mert a kommunizmus közel negyvenöt évében erről nem lehetett beszélni. A Szentkorona, mint művészeti alkotás nem volt ugyan tilos téma, de az igazat nem lehetett róla tudni. A régi nézetek elvi elfogultságból – liberális, régi szóval szabadelvű – eredetét, már a múlt században meghamisították. Azt hirdették, hogy két részből, valamikori két koronából állították össze a XI. sz. végén. A görög koronát Dukász Mihálytól kapta Géza, s a latint talán III. Béla alatt szerelték hozzá. Mivel a Szent Korona körül nagyon hamar, már Szent István alatt jogi tan, állam és jogrendszer kezdett kialakulni, az ezzel ellentétes nézetűek – az előbb már említett liberálisok, valamint a szocialisták (természetesen ide értve a kommunistákat is) be szereték volna bizonyítani, hogy nem lehetett Szent István fején. Nincs szakralitása, nem ezt ajánlotta föl, a királyság jelképe, régi értékes emlék, de nem több. Elméletük bizonyítékként a három uralkodó képét emlegetik, azok idejére teszik a korona keletkezését, illetve összeszerelését. A Szentkoronát hazatérése után fizikusok és ötvösök csoportja vizsgálhatta meg. Ezek eredménye egybehangzóan az volt, együttesen készült, egységes munka, szó sem lehet utólagos összeszerelésről. Az időpont meghatározására – eddig – használt képek nem eredetiek, felszerelésük később történt. Így azokra kor-meghatározást építeni nem lehet. Az eredetileg feltételezett bizánci műhellyel szemben valahol a Kaukázusban készült jóval Szent István uralkodása előtt. Így tehát az eredeti hagyománynak van igaza. Mind a koronázás, mind a felajánlás megtörtént.

A Szentkorona-tan értelmében a teljhatalom, a szuverenitás mind a Szentkoronához kapcsolódik, benne testesül meg. A hatalom teljességét csak ő tartalmazza, s abból részesednek a fő – uralkodó – és a tagok – nemzet. Ez a megosztás végleges, sem az önkényuralom, sem a népfenség nálunk jogszerűen nem lehetséges. A Szentkoronában gyökerezik minden jog a kötelességektől függően. A jog és erkölcs között összhang van, nem lehetnek ellentétben. Az ország területe, földje, gazdasági ereje mind a koronáé. Ezért tulajdonosok nincsenek csak birtokosok, akik a Szentkorona tagjai lehetnek csak! A tagokat egy és ugyanazon jogok és szabadság illetik meg. Különbséget nem lehet sem nem, sem nyelv, sem nemzetiség, sem vallás miatt tenni a tagok között. Ha az uralkodó nem tartaná be esküjét, akkor a tagoknak – nemzetnek – joga és kötelessége ellent mondani, sőt ellenállni, legvégső esetben fegyveresen ellenállni. Ha a nép a későbbi népfellegel alapján akarná a hatalmat kisajátítani, akkor a jog folytonosságát helyre kell állítani. Ez a magyar történelemben már négyszer megtörtént, az ötödik sajnos elmaradt. Ma ezért tartunk itt, ahol állunk.

Szent István országát, népét, a Szentkoronát közjogilag és szakrálisan ajánlotta föl a Boldogasszonynak, aki azt elfogadta, s azóta valóságos földi Királynő is. Ez az, amit nem tudnak elfogadni, de ez határozza meg küldetésünket, létünket.

A cím azt sejtetné, hogy Szent Koronánknak valaminő különleges mondanivalója van az ifjúság számára. Mivel az előadás Kolozsvárott hangzik el, ez a feltételezés még valószínűbbnek tűnik. Értelmezésem szerint a Szent Korona ugyanúgy szól mindenkinek. A címet csak az indokolja, hogy az idősebbek még hallhattak valamit Róla vagy az iskolában – öregjeink -, vagy otthon a szülőktől. A fiatalabbak, sajnos ide már a középkorúak egy részét is számitanunk kell, viszont sem történelmet, sem hittant, sem igaz magyarságot nem kaphattak sem otthon – ez talán a nagyobb baj – sem az iskolában. A „rendszerátalakításnak” nevezett átalakulás ezen a téren sem hozott szinte semmit. Mindez fokozottabban igaz a határokon kívül. Ezért kell mindent az alapoknál kezdeni. A mondanivaló nagysága, összetettsége miatt apró részletekbe nem mehetünk, hiszen akkor előadás sorozatokra volna szükség.

A Szentkorona mindenképp előtti művészi, ötvösművészi alkotás. Készítési helye és ideje nem ismert, különböző elméletek vannak ezzel kapcsolatban. A Tudományos Akadémia szerint az alsó rész, a bizánci korona a XI.sz.-ban készült, s a hátsó képen szereplő Dukasz Mihály ajándéka Géza királynak. A latin koronát (felső rész) a keresztpántok jelentik. Ez a tárgy, amit az apostollemezek díszítettek a XI.sz. közepe előtt Itáliában készült. A két rész egyesítése a XII.sz.-ban történhetett. A kereszt pedig az árpád-kor után kerülhetett rá.

A magyar Szentkorona a köré épült jogrendszer, valamint szent jellege miatt komoly harc középpontjába került. Bizonyos körök tudományos mezbe öltöztetve azt szeretnék bizonyítani, hogy nem lehetett jelen alakjában Szent István királyunk fején. Természetesen így Ő azt nem ajánlhatta fel, s az államelmélet kiinduló pontja sem lehetett. Ezt igazolandó semminő csalástól, megtévesztéstől nem riadnak vissza. Nézzük tehát a tényeket: hazatérése után fizikusok, majd ötvösök vizsgálták meg. Mindannyian egybehangozóan állítják, hogy egységes, egyszerre készült alkotás, nem utólag két koronából összerakott barkácsolás. A „görög” korona időmeghatározása – az akadémikusok szerint – a császár, illetve uralkodó képek alapján történt. Nos ezek nem eredeti képei a koronának. A XVIII. sz. végéig a Dukasz képnek nincs nyoma, van viszont Mária – Szűzanya – képnek. Minden írott forrásból ez következik. Az ötvösök azt is megállapították, hogy nem lehetett eredetileg azért sem ott, mert keretébe nem fért bele, így a peremet nem tudták rá visszafordítani, továbbá alul egy gyöngysort el kellett távolítani, hogy felhelyezhető legyen. A rögzítés pedig szegeccsel készült, amit elsore nem sikerült megoldaniuk, s így üres lyukak is maradtak a zománcképen. Az egyik a gloriolába (dicsfénybe) is belóg. Ilyen kontármunkát a készítő – tekintve a csodálatos művet – nem végezhetek. Így tehát a keletkezés idejére nézve ez a kép nem mond semmit. Hasonló a helyzet a két hátsó uralkodó képpel is, bár ott nem kellett szegecselni, elég volt a képből levágni, ami ugyancsak jól látható Konstantin esetében. Az összes görög feliratú képen a szöveg feketével

van írva, kivétel Dukász és Konstantin, továbbá valamennyien az első fő kép Krisztus a Világmindenség Ura - Pantokrátor - felé néznek, kivéve a hátsó harmat. Mindezek egyértelműen az összeszerelés ellen, s a képcserék mellett szólnak. A fizikusok mérései, az arányok, az aranymetszés mind az egységes korona bizonyítékai. A keresztet sem utólag tették fel, mert a zománc fűráskor sérült volna. Előre kialakított, peremezett lyukba szerelték fel a készítéskor. Erről mellesleg az Akadémia tudósai tudhattak volna, hisz Ipolyi Arnold kutatásai, s az akkor készült fényképek bizonyítják.

A hamisításokra további esetek is utalnak. A koronázási palástot bizonyítottan Boldog Gizella királyné - Szent István felesége - készítette udvarhölgyeivel. Ő valószínűleg tudta milyen koronája volt férjének. A paláston Szent Bertalan apostol fején a mi Szentkoronánkhöz hasonló hímzettek. A palástot a hetvenes években restaurálni kellett, s a munka elkészülte során eltűnt a korona az apostol fejéről. Különös, alighanem szándékos véletlen.

Ha a Szentkorona zománcképeit, s az azokból levonható világképet szemléljük, akkor keresztény hittitkok, szentek, angyalok tűnnek elénk. Ezek mondánivalója szintén az egységes tervezésre, kivitelezésre mutat, és azt erősíti, hogy a három kép nem eredeti, s így azokkal kapcsolatban bármilyen bizonyítékot feltételezni súlyos tévedés, vagy ma már tudatos csalás. A keresztény hittitkok, amelyek a Szentkoronáról leolvashatók, valószínűsíthetők, hogy az a Kaukázusban a K-i és Ny-i Egyház és hit találkozásánál készült a IV. században. A zománcozás technikája, az arany, az ékkövek ugyanezt erősítik meg.

Legfelül a kereszt az Atyaisten köldökéből jön ki. Figyelmesen nézve látható, hogy a lyukat az a peremezett úgy készítették el, hogy mind a trón egésze, mind a kézben lévő biblia elférjen. A fej mellett egyik oldalon a nap, a másikon a hold látható, ami egyértelműen az Atyára utal. A felső záró lemezen kereszt irányban mind a négy oldalon kettő-kettő, azaz összesen nyolc apostol kép van, s alkotják együttesen a felső, vagy „latin” koronát. Soha nem volt tizenkét kép itt, ezt rögzítésük, alsó szegésük kizárja, bár a két korona elmélet hívei sok változatot vetettek fel. Egyetlen megoldási kísérlet sem valószínű, másrészt statikailag a kidöntött változatok nem állhatnak meg.

Érdekesebb kérdés, hogy miért ez a nyolc apostol van itt. Felül a négy: azok, akik Krisztust megdicsőülten látták, hárman a Tábor hegyén, Pál - akkor még Saul - a damaszkuszi úton. Alul az a négy, akik a magyarság őseinek térítésében részt vettek. Így András, Fülöp, Bertalan és Tamás. Mellesleg Pál kivételével - ő az Apostolok cselekedeteiben szerepel - az a hét, akik János evangéliumának utolsó (21.) fejezetében együtt halásznak és találkozhatnak a feltámadt Jézussal. Ez a fejezet pedig a már lezárt evangéliumot köti össze a Jelenések könyvével, ami a végső idők leírása. Így és még más szempontok miatt az is feltételezhető, hogy Szent Koronának valami szerepe lehet az eljövendő ítélettel kapcsolatban. A Szentkorona felső része az Isten hatalmát jelenti, s közvetíti az uralkodó felé. A zárt korona egyébként arra utal, hogy birtokosa fölött földi hatalom nincs és nem is lehet.

A Szentkorona alsó része a földi hatalmat, a világ feletti hatalmat képviseli. Ezt fejezi ki, hogy elől a rajta trónoló második Isteni Személy Jézus Krisztus a világ Ura „Pantokrátor” emelkedik ki. Sokáig ezt a képet szintén félreértették.

Miután a felső Atya-ábrázolás nagyon hasonlít, két Krisztus képet feltételeztek, s ezt a későbbi összeszerelés bizonyítékának vették. A hasonlóság nem jelent semmit, hisz Jézus maga mondta: „Fülp, aki engem lát, látja az Atyát is.” Másrészt pedig az Atya képén, mint azt már fentebb mondtam a nap és hold látható, a Krisztusén pedig a szokásos, s ezért félreérthetetlen görög rövidítés – Jézus Krisztus. Hátul a Szentkoronán Dukász Mihály látható, ami nem illik bele a keresztény mondanivalóba sem. A Szentháromság így hiányos. Nincs fenn, s utalás sincs a harmadik személyre, a Szentlélekre. A régi leírások szerinti áldott állapotú Szűz Mária kép viszont be tudja tölteni a misztérium teljességét. Utal a Szentlélekre, a megtestesülésre, s végül Máriára, az Istenanyára. A Tbilisziiben található Kalkuli Triptihonon lévő ikon méretében, stílusában egyezik a régebben itt lévővel. Ott van a trónus, igaz a királynő – áldott állapotban – előtte áll, nem ül, s a pálmák is kifelé fordulnak, míg a másik kettőn befelé. Mindez együtt tökéletes teológiai egységet fejez ki, ahogy arra már előbb utaltam.

Az alsó rész a bronzán a kövek mellett további nyolc zománckép van. Elöl két angyal – Mihály és Gábor, folytatólag mellettük két katona szent Demeter és György, őket követi két gyógyító – orvos és gyógyszerész – Kozma és Damján. Ezek a szentek vértanúhalált a IV.században szenvedtek, ami megerősíti a fentebb már említett időszakot. Legvégül pedig Dukász Mihály két oldalán Géza (pontosabban Geobicász a türkök királya) és Konstantin. Ezek egyikéről sem tudjuk pontosan kik lehettek. Gézából több is volt, feltehetőleg a Geobicász Gézát jelent, Konstantinból csakúgy. Ha a Mária (jelenleg Dukász) kép kapcsán a teológiai mondanivalót próbáltuk megérteni, s egyeztetni a Szentkorona egészével, akkor ugyanezt kell a két uralkodó képével is tennünk. Az biztos, hogy nem illenek ide. Ez nemcsak a méretük, s felszerelésük okán mondható el, hanem a többi képhez való viszony miatt is. Ide két angyal kell. Ahogy elől Mihály a harcos és Gábor a gyógyító, úgy itt lenne a helye Rafaelnek – ugyancsak gyógyít – és Urielnek – szintén harcos. Gábor az üdvösség hírnöke, a gyógyulás, a megmenekülés, Uriel az ítélet végrehajtója. Végső soron tehát Mihály és Uriel felelnek meg a katonai szerepnek, míg Gábor és Rafael az orvosinak. A két szerep azonban nemcsak a király kötelezettségeire utal, hanem magának az országnak a szerepére is. Az uralkodó megvédi népét – ez a koronázáskor kifejeződött abban, hogy az országot jelentő dombra kellett fellovagolnia és a négy égtáj felé egy-egy kardvágást tennie. A gyógyítás a nép óvását, s az ítélkezést jelentette. Az ország megvédte a kereszténységet, s egészében szolgált a gyógyulást, az üdvösséget. Érdekes az ország területe (Kárpát-medence) igen jól és sűrűn van ellátva gyógyvizekkel, rengeteg a gyógynövény, ami valószínűleg nem véletlen. A gyógyítás alapfeltételei, adottságai tehát megvannak.

A Szentkoronán lévő ékítményeknek ugyancsak jelentőségük van. Így sokat mondanak a gyöngyök – le lehet belőlük vezetni tömérdek adatot. (Föld tengelye, Föld - Nap távolság, Hold távolsága, Merkúr, Vénusz, Föld keringési ideje, vilagnap és világ hónap, stb. A korona méretei hasonlótanak a piramisokéhoz, illetve a Stonehenge-hez. Mindezek pedig kozmikus adatokat rejtenek. Megjelennek meg matematikai állandók, így például a „pi” három különféle változatban is szerepel. Az a bronzon lévő párta háromszög, illetve félkörben lévő ékít-

ményei a férfiakat és nőket jelenítik meg. A köveknek szintén szerepük van, de ezekről a kérdésekről bővebben idő hiányában nem szólnunk.

A Szentkorona valami különös titokzatos módon megéli ugyanazt a történetet, amit az Egyház és az ország megélt. Csak néhány példát említenék. Az apostolok képei közül csak Jánosé sértetlen – az egyetlené, aki nem vértanú. Tamás képét négyszer szúrták át a szegecseleskor, ahogy négy lándzsadőfessel végezték ki Indiában. Bertalan képe egyszerűen eltűnt, lenyűzödött, ahogy őt megnyűzták – így ölték meg. Az uralkodó Krisztus kép fölött lévő sziv alakú ékkő meghasadt, ahogy azt halálakor a katona lándzsája megsebezte. 19 zománc kép van a koronán, ma véletlenül ugyanennyi megve van a maradék országban. Hatvannégy vércsepp alakú kö utalhat a régi 64 vármegyére, s az azt váltogató 72 gyöngy pedig a Szentkorona országainak hetvenkettőjére. Nem szóltam még a keresztről. Három változat jöhet szóba. Készítésekor függőleges, majd később Szent István korában kb. 8 fokos dőlése volt, ma a föld dőlésszögével egyezik meg. A Szentkorona alakja nem teljes kör, hanem enyhe ellipszis. Valamikor a keresztpántot el kellett fordítani, hogy Bertalan apostol Jézus mögé kerüljön, mert már a kép nagy része eltűnt. A kilencven fokos elfordítás az ellipszis alak miatt némi deformációt okozott, s így a felső sík már nem volt teljesen vízszintes, ami magával hozta a kereszt ferdülését. A koronázási paláston, illetve Szent István pénzein ez a ferdeület látható. Valószínű tehát, hogy ez ma tényként fogadható el, hisz mind Gizella, mind a pénzverők kortársként pontosan tudták, hogy néz ki a korona. Később a Szentkorona viharos története során több olyan alkalom is akadt, amikor a további ferdeület kialakulhatott. Ennek részleteibe most idő hiányában nem menjünk bele.

Az eddig előadottak alapján már megfigyelhettük, hogy egyes köröknek (döntő többségükben liberálisok, s régebben is azok voltak – szabadelvűek) rendkívül fontos annak bizonyítása, hogy a Szentkorona nem volt Szent István király koronája, nem lehetett az ő fején. Az erős ellenállás és hamisítások miatt nem kerülhetjük meg a kérdést miért olyan fontos ez? A választ a Szentkorona körül kialakult jogrendszer, történelmi alkotmányunk adja meg. Ejtsünk hát néhány szót erről is. Már Szent István úgy fogalmaz fiának Imre hercegnek írt Intelmeiben: „Mindez, amit fentebb érintettünk, alkotja a királyi koronát, nélkülük sem itt nem tud senki uralkodni, sem az örök uradalomba bejutni.” Amit fentebb érintett, az Egyház, az egyháziak, a katolikus hit, főemberek és vitézek, igaz ítélet, vendégek, tanács, régi szokások, stb. Mai megfogalmazásban az erkölcs, kötelességek, jogok, s egymáshoz való viszonyuk, megyék és honvédelem, bíróságok, nemzetiségek, bevándorlók, országgyűlés, magyar állam és kormányzás, stb. A Szentkorona tehát maga az ország és annak közjoga már az első pillanatban, amikor még abszolút tekintélyű szakrális király uralkodik. A hatalom teljessége viszont megoszlik, hisz „A tanács állít királyokat, dönti el az ország sorsát, védelmezi a hazát...” A Szentkorona-tan legfontosabb alapelve, ime itt megjelent írásban, amit a Vérszerződés még szóban fogalmazott, s az ősi szokás avatta törvénné, joggá. A teljhatalom tehát nem a királyé, hanem a koronáé, s az megoszlik a király – fő – illetve a nemzet – tagok – között. A tagok (nemzet) kezdetben a főemberek, majd később a nemesség, szabad királyi városok polgárai,

szabadok (például a székelyek, befogadott és jogokkal ellátott népek - kunok, jászok, szászok, stb.), végül 1848 áprilisától minden ország-lakó, azaz mindenki, aki itt él a Kárpátok határolta Hazában. Közöttük különbséget tenni nem lehet sem nemzetiség, sem nyelv, sem nem, sem vallás alapján. Egy és ugyanazon jog jár nekik a kötelesség függvényében. Mindez már 1222-ben újra megerősítették az Aranybullaiban, sőt az a kivételes jog is rögzül, hogy ha a fő, azaz az uralkodó mindezt nem tartaná be, akkor kötelességük és joguk ellene mondani, s ha az sem elég, ellenállni, végső esetben fegyverrel is. Mindez nem marad írott malaszt. Történelmünk tanúsítja, hogy sokszor élt a nemzet az ellenállás jogával passzívan, vagy fegyveresen szabadságharcaiban. Mások uralkodóink bizonyították oklevelekkel, nemesítésekkel, hogy komolyan veszik esküjüket, s hűek akarnak maradni a Szentkoronához. Ám az is előfordult, hogy a rosszul értelmezett népfőlséget kellett kordában tartani, s a hatalommal való visszaélést a másik oldalról korlátozni, megszüntetni. Ha ezeket az eseteket szemléljük, meghatódva állapíthatjuk meg a Szentkorona működését. Nincs ehhez hasonló más országok történetében. Okleveleket, törvényeket sorolhatunk, s akkor kiderül, a keresztény szellem oly módon érvényesül, hogy kizárja az okatlan vérfürdőt, - ld. francia és nagy októberi forradalom - nem a fölötté álló nagyobbat, nemessebbet züllesztí le, gyilkolja meg, veti börtönbe, hanem az alatta állót emeli fel magához, fogadja be. Igen az egyenlőség, testvériség így is elérhető, sőt csak így érhető el. A szabadságnak pedig garanciája az ellenállás lehetősége.

A keresztény szellem, alapelvek tetten érhetők a tulajdon viszonyokban is. Minden tulajdon gyökere a Szentkoronában rejlik. A tagok csak birtokolhatnak, birtokosok lehetnek teljesítményük függvényében. Az uralkodó kénytelen meghajlani e szabály előtt, s így birtokot sem adományozhat csak a nemzethez tartozóknak, a „tagoknak”. Ha idegennek szeretne adni, előbb az országgyűléssel be kell fogadtatnia kegyeltjét, azaz honosíttatnia kell. A birtok természetesen nem csupán a föld, hanem minden, amit az magában rejt. Így a bányakincsek, folyók, vizek, levegő, s mindaz, ami az emberi életet lehetővé teszi. Ezeket elidegeníteni nem lehet, bérletük, birtoklásuk korlátokkal lehetséges ugyan, örökölhető is, de a Szentkoronához hűnek kell maradni, mert különben visszaszállnak Rá. Ez a tulajdon fogalom egyébként kizárja a magántulajdont, s a birtoklást is korlátozza, azaz ellentétes a kapitalizmus rendszerével, szellemével, de ugyanakkor teljességgel szemben áll a szocializmussal, vagy kommunizmussal. Harmadik utat, nemzeti, isteni, s ilyen értelemben közösségi tulajdont jelent. A földet és kincseit, a rajta lévő életet kaptuk, s nem mi teremtettük, ezért a tulajdon csak birtoklás és soha nem lehet korlátlan. Nem véletlen, hogy ez a felfogás a „harmadik út” alapja. A magyar út akár 1956 szellemét és szándékát tartjuk szem előtt, akár most az EU parlamentjében szereplő frakció programját vizsgáljuk a Szentkorona hosszú évszázadokra visszanyúló bölcs, keresztény tanítása, az abból következő időszerű közéleti megoldások.

Már az eddig vázolt jogrendszer, ami a Teremtő és a természet törvényeivel szoros összhangban van, olyan elveket képvisel, ami mind a liberális, mind a szocialista tanok hirdetőit ingerli. Ebből következik, hogy a letéteményest, azaz a Szentkoronát igyekeznek szentségétől, lényegétől - a magyar állam és jog

megtestesülése, szimbóluma – megfosztani, eredetét – Szent István és országa – meghamisítani, letagadni. Mindez azonban csak a kezdet, mert a misztikus oldal az, ami számukra igazán elviselhetetlen. Szent István ugyanis tudatosan jogilag és szakrálisan felajánlotta a Szentkoronát, azaz országát a Kárpát-medencét a Boldogasszonynak, aki azt el is fogadta. Ez az a pont, ami már végképp elviselhetetlen a gonosz liberális és kommunista erőknek, akik ténylegesen szolgálják a Gonoszt. Ezek után nincs abban semmi csodálatos, hogy minden erejükkel be akarják bizonyítani, ez a korona nem az a korona. Szentkoronánk nem lehetett Szent István fején, nem ajánlhatta fel, egyáltalán a Szentkorona-tan a rég elmúlt rendi kor maradványa, stb. A maguk szempontjából igazuk van. A tiszta keresztény állam és jog nekik halálos ellenségük, létüket fenyegeti. A világban zajló iszonyatos küzdelem az élet és halál erői között szükségyszerűen állásfoglalásra kényszerít. Választani kell, s a jó oldal, a központ - Isten és a természet törvényei -, amit a Szentkorona és a köré fonódó tanítás, hit képvisel. Az Isten és élet ellenes erőknek ez mindig botrány, elpusztítandó.

Magyarország – egyenlő a Kárpát-medencével – tragédiája, hogy mind az Isten, mind a természet törvényei szerint áll fenn. Örökös égi Királynője van, aki azonban valóságos földi uralkodó is egyben. Összeköti a mennyet és a földet, képviselője az a Szentkorona, akié az ország. Jól jegyezzük meg, nálunk nem az országnak volt és van koronája, nem a királynak, hanem a Szentkoronának van országa, vagy országai, s maga választja a királyt. Csupán az a tény, hogy a Kárpát-medence (Magyarország) soha nem kívánta területéhez csatolni a földrajzilag eltérő részeket – maga tökéletes egység lévén, tisztelte a természet (maga is része) törvényeit – és azokat a Szent Korona másik országaként kormányozta, mutatja, hogy sajátos rend, ellentétes a másutt szokással. Ezért beszéltek a Szentkorona országairól. Ilyenek voltak több mint nyolcszáz éven át Horvátország, néhány megszakítással Dalmácia, Bosznia, s több-kevesebb ideig Galícia, Halics, Lodomeria, az oláh fejedelemségek (fejedelmek erre büszkék a középkor folyamán!), stb. Ők nem a Magyar Királyság hűbéresei, nem Magyarországnak meghódolt részek, hanem a Szentkorona országa. Ha ezt ma értenék utódaik, nem lennének sovíniszta feszültségek, nem lenne trianoni pszichózis, s egészséges, keresztény nemzet-tudattal az együttélés sokkal jobb, méltóbb, emberibb, Istennek tetszőbb volna. A Boldogasszony, a Szűzanya alattvalójának lenni kitüntetés mindenki, s különösen az itt élők számára. Jól értsük, itt nemcsak vallási értelemben vett égi Királynőről, alattvalóról, hanem valóságos földi Uralkodónőről van szó jogilag és szakrálisan egyaránt. Ezt kellene felfognunk. Nincs más ország, s nem is lehet, ami közvetlen földi tulajdona volna az Istenanyának, s aminek valós földi uralkodója Ő maga. Csak ez a tény, ennek tudata szerezhet békét itt.

Az elmondottak világosan mutatják, hogy Magyarország küldetése Mária országaként Mária küldetéséhez hasonlít. Mária a Magyarok Nagyműve, s egyben a Kígyót tipró asszony. A Kígyó a sarka után leselkedik, ahogy ez az Öszövecségben olvasható. Teljesen világos, hogy az a sarok, amire a Kígyó dühe irányul mi vagyunk, Magyarországot, s az ország népe. Ezért olyan a történelmünk, amilyen. Az acsarkodó Kígyó dühe és gyűlölete vesz bennünket körül. Ha

teljesítjük feladatunkat, akkor a Kígyó végleges legyőzéséért folyó küzdelemben Nagyasszonyunk oldalán győzni fogunk. Ez a sorsunk, hivatásunk, ha akarjuk, ha nem, akár tudjuk, akár nem. Nemzeti létünk Szent István koronázásával, a Szentkoronával, s annak felajánlásával kezdődik. Előzménye egy nagyon hosszú előkészület, amikor a Napba öltözött Asszony tisztelete megindul, kifejlődik. A magyar ősvallás ennek igézetében a Nap mögött létező Isten keresésével készülődik a kereszténység felvételére, amelyben kiteljesedik, s az Asszony Babbává, majd Babba Máriává változik át, míg Szent Gellért megállapíthatja, hogy Ó a Szűzanya. Ővé a korona, amit őseink felfogása szerint Angyal hozott. Mindezek történelmünk rövid foglatát és értelmét jelentik, amikről tudnunk kell, s gyermekeinket fel kell világosítanunk, hogy ifjúságunk tudja mi a múltunk, s mi a jövőnk, ami onnan ered. Ha tudjuk, mi a feladatunk, küldetésünk, s azt akarjuk, végre megszabadulhatunk. Elkezdődik a feltámadás, újra felragyog a Szentkorona, aki egyedül a koronák közül – jelképesek nem számítanak e tekintetben – lehet az Istenanya fején, aki a mi Nagyasszonyunk.

Felhasznált irodalom: (Csak a legfontosabbakat említjük) István király Intelmei, Kocsis István: A Szentkorona-tana, Szentkorona-misztériuma, Magyarország Szent Koronája, A jogfolytonosság helyreállításának kötelezettsége, A Szent Korona és a jogfolytonosság, Csomor Lajos: Ófelsége a Magyar Szentkorona, Magyarország Szent Koronája, Ne féljeteK, Az „Intelmek” az európai konvent idején, Dr. Molnárfi Tibor: A Korona, A Szent Korona misztériuma, A magyar nép metafizikája, A Szentkorona-eszme és a magyar hivatás, Dr. Zétényi Zsolt A Szentkorona-tan korszerű értelme, A Szentkorona-eszme időszerűsége, Endrey Antal: Az ország koronája, Ludwig Rezső: A magyar Szentkoronakutatások, Popovics Tibor Miklós: Szent István Koronája és a ruszinok, Fáy Árpád: Az ezredforduló alkotmányossági kihívásai és a Szentkorona-eszme, Dr. Tóth Zoltán József: A Szent Korona, a magyarság és a velünk élő népek, Dr. Botlik József: Rutén föld autonómiája a Szent Korona alatt, Csekey István: Magyarország Alkotmánya, Dr. KovácsL. P. Bánk OFM: Magyarok Nagyasszonya, Dr. Bakos Batu: A magyar történelmi alkotmány és a természet törvény, Szent Korona – magyar küldetés, Feladatunk régen és ma, Dr. Balogh Sándor: Magyar ősvallás Ádámtól és Szent Istvántól a XXI. Századig, A Szent Korona és a magyar küldetés, Tóth Endre - Szelényi Károly: A magyar Szent Korona, végül A Korona kilenc évszázada, továbbá Papp Gábor, dr. Varga Tibor, művei.

L. Németh Erzsébet

Az Anyaság szentsége Hit – Szeretet – Remény

„Sokan azt gondolják: Magyarország – volt, én azt szeretem hinni: lesz!”
(Széchenyi István)

Örök igazság, nyelvében él a nemzet. A magyar irodalom majd minden jelentős írója, költője vallott arról műveiben, hogy milyen szoros lelki kapocs kötötte az édesanyjához, a hazájához, nemzetéhez.

Anya, édesanya, mama, édes... sokáig sorolhatnám még, hogyan is szólítjuk meg Öt, aki számunkra a mindent, a mindenséget jelenti.

Ő az első, akit a gyermek megérez, megpillant, amikor az evilági lét kapuját átlépi.

Az első szó, amit kimond: anya, mama. Az anyanyelv az a nyelv, amelyet az ember legjobban és legszívesebben beszél, az a nyelv, amelyen gondolkodik, álmodik, amit gyermekkorában az édesanyjától megtanul.

Az anya az, aki ellátja, táplálja, gondozza, becézi. Ő az, aki megérti, megérzi gyermeke minden rezdülését, örömét, bánatát. Így van ez a világ kezdete óta, s így lesz ez mindig, ameddig ember él e földön.

Az anya az utolsó lehetőleg anya marad, soha el nem fáradó, soha nem önző, követelődző.

Ő az, aki összetartja a családot. Ő az, aki ha kell – cinkosan is – vállalja a békebíró szerepet, ha vihar készül a családban.

Már ósidőkben is így volt ez, az apa, a férfi volt a tűz csíholója, de a tűz őrzője, megtartója az anya, az asszony volt.

Nem véletlen, hogy csodálatos nyelvünkben, a legjobb szavainkban ott találjuk az anya előtagot: anyaföld, anyanyelv, anyatej, anyaország, anyaszentegyház.

Nekünk magyaroknak nem csak földi, égi édesanyánk is van. A mindenek fölötti, akit sokféleképpen szólítunk meg: Babba Mária, Égi Anyácska, Szűz Mária, Boldogasszony Anyánk, Nagyboldogasszonyunk. Az Ő oltalma alá helyezte Szent István királyunk országát, nemzetét s érezzük védelmét azóta is, minden bajban és nyomorúságban. Hiszem és vallom, hogy megmaradásunkért, fennmaradásunkért közbenjár mindenkor ott fenn, az égi hazában.

Elém villan egy kép:

A testben megtört, de hitében erős Killyén Kati néni – fogadott gyimesi csángó anyám – ezekkel a szavakkal indult a templomba:

– Megyek leányom Máriácska Anyához imádkozni, hogy megsegéljen.

Lehet e szebben szólni hozzá? Máriácska Anyácska... s lelki szemeimmel látom, hogy elmosolyodik ott fenn a magasban, s mosolyára virágot nyitnak a havasi gelélok.

A keresztény leányok, asszonyok előtt Ő a példa, hitben, szeretetben, áldozatvállalásban, helytállásban. Hiszen minden anya az élet hordozója, továbbvője, akit mindenkoron tisztelet kell, hogy övezzen.

Valahol elvesztítettük azt az értékrendet, ami évszázadok óta meghatározó volt és természetes. Napjainkban egyre többször találkozunk férfias nőkel és nőies férfikkal. Mintha megváltoztak volna a szerepek, s ennek egyetlen vesztese van: a Gyermekek.

A gyermek, aki tiszta lappal indul az életbe, s hogy mivé válik, az a család felelőssége.

Vissza kell térni a kezdetekhez, megtanulni, megtanítani mit jelentenek ezek a szavak: Édesanya, Édesapa, Család, Haza, Nemzet.

A haza, a nemzet alapköve a család. A felnövekvő nemzedék ebben a közegben szerzi meg a tudást, a tapasztalatot, az érzelmi, értelmi, testi, lelki biztonságot, ami meghatározza egész életét. Nem szabad elfelejteni, hogy azt a mintát adja majd tovább a saját családjában, amit gyermekkorában megtapasztalt. Fontos tehát, hogy megtanulják az összetartozás, a szeretet, a biztonság magasztos érzését.

A mindennapi beszélgetések, a munka közben eldúdolt dallamok, az asztalra szeretettel letett étel, az elalvás előtt elmondott mese, a közös ima olyan fontos a gyermek számára, mint a növényeknek a tiszta víz és a napfény.

Nézzünk csak őszintén magunkba. Ebben a rohanó, felgyorsult, túlhajszolt világban van-e időnk minderre? Elmondjuk-e a közös vacsoránál, a szépen megterített asztal mellett, hogy mi minden történt velünk a nap folyamán? Meghallgatjuk-e gyermekeink beszámolóját teljes oda figyélssel? Nem szabad azt elfelejteni, hogy ha csak fél füllel hallgatjuk őket, leszoktatjuk gyermekeinket a beszédéről. Észre sem vesszük ezt, csak akkor, amikor a kérdéseinkre egyszavas válaszokat adnak: igen, nem, semmi. Mennyi szülő panaszkodik erről, s amikor az okokat keressük, olyan nyilvánvaló a tényállás. És nem a gyermek a hibás!

Tapasztalatból tudom, nem az asztalra tett étel milyensége a meghatározó, hanem a hangulat és az együttlét öröme. Egy szál virág, egy pislákoló gyertya és a jóízű terefe elfelejteti a nap minden bosszúságát és nyugalom, biztonság költözik a szívekbe.

Dalolunk-e gyermekeinknek? És mit? Kodály Zoltán mondta: *„A gyermek zenei nevelését születésük előtt kilenc hónappal kell megkezdeni.”* Én azt teszem hozzá, az édesanya megszületése előtt kilenc hónappal. Olyan jó lenne *„csak tiszta forrásból”* meríteni, hiszen olyan bőségesen bugyog ennek a forrásnak a vize, mint sehol máshol széles-e világban. Egyetlen nép sem büszkélkedhet anynyi kincsel, mint mi itt a Kárpát-medencében. Sokszínűen, változatosan, szívhez szólóan szólnak a népdalaink. Ki-ki válogathat belőlük kedvére. Mennyire tudtak ezt a régi idők emberei! S mennyit veszítettünk, hogy elfelejtettük!

Tanuljuk hát meg újra!

Az elalvás előtti mesélés megkoronázása a napnak gyermekeink számára. A lecsendesedés, a megnyugvás, az együttlét utolsó pillanatai ezek, melynek emléke, intimitása örök időnkig elkíséri az embert. S ezek az emlékképek elevenednek föl, amikor majd saját gyermekünknek mesélünk. Nem is kell hozzá más, mint

szerepet, odafigyelés és a gyermek iránti tisztelet. S ha abból a tiszta forrásból meritünk, ami számunkra megadatott, észrevétlenül neveljük leányainkat, fiainkat hazaszeretetre, bátorságra, jóságra, becsületre, tisztességre, tiszteletre, a gyengébb védelmére. Így tanulják meg, hogy a győzelemhez vezető út nem könnyű, sok a próba, a nehézség. De az igaz ember legyőz minden akadályt s az igazságnak előbb vagy utóbb, de győznie kell!

Ha minden édesanya időben megtanulná ezt, nem lenne ma annyi elhanyagolt, szomorú, magával mit kezdeni nem tudó fiatal. Hogy ez ne így legyen, ez mindannyiunk felelőssége.

Vissza kell hódítanunk az Anyaság becsületét!

Vissza kell szereznünk nemzeti önbecsülésünket, büszkeségünket, nemzeti öntudatunkat! Hittel - szeretettel - a jövőbe vetett reménységgel!

Minden ember egyszeri és megismételhetetlen, tele értékekkel. Küldetéssel jön a világra, s hogy beteljesíti e a küldetését, az nem csak rajta múlik.

Tanuljuk tehát a minket körülvevő természettől. A fiait nevelő gólya pártól, fecskétől, rigótól. A bocsait védő anyamedvétől, az utód védelmében az utolsó percig fűbe lapuló özányától.

Tanuljunk a minden tavasszal kizöldülő mezőktől, a fűszáltól, amit ha eltaposnak, a reggeli harmattól kiegyenesedik. Tanuljunk a fáktól, bokroktól, amelyek minden évben újra és újra lombot nevelnek, virágot bontanak. És tanuljunk a sudár fenyőtől, aki soha meg nem hajlik, a viharban inkább gyökerestül kifordul a földből, de a magvait már elszórta és sarjad a suháng a kidőlt fatörzs mellett.

Az erők fái összekapaszkodnak, védik egymást. Ha ezt az egységet valami, vagy valaki megbontja az erdő meggyengül és védtelenné válik a viharral szemben.

Nem is olyan régen láthattuk ezt nagy szomorúan Borszékenél, a Nyergestetőn és a Tátrában.

Ebből is tanulhatunk mi emberek. Mi ésszel és értelemmel kell, hogy a szeretet jegyében óvjuk a család és a nemzet egységet, az összetartozás, a szolidaritás fontosságának a tudatában.

Fogyó nemzet vagyunk, és engem nem vigasztal, hogy egész Európára ez a jellemző. Engem a családom mellett a nemzetem sorsa érdekel, ide születtem magyarnak, itt élek s itt fogok meghalni, a Kárpát-medencének nevezett csodaföldön, ami a Hazám!

Minden erőmmel, tudásommal, hitemmel, szeretetemmel itt kell helytállnom, Ót kell szolgálnom, utolsó leheletemig.

Mai világunknak a legnagyobb vétke a széthúzás, az önzés, az önös érdekek szem előtt tartása. Erre volt példa 2004. december 5-e. A népszavazás a külhoni állampolgárság visszaadásáról azoknak, akiktől elment a határ. Hazugsággal, megfélemlítéssel, álságos mellébeszéléssel, sikerült becsapni azokat, akiknek nem volt fülük az igazságra, s nem volt nyitva a szívük testvéreik felé.

De mi tudjuk, hogy összetartozunk. Ezért vagyunk itt együtt Kolozsváron, ahol részesei lehetünk annak a csodálatos tevékenységnek, amit háziasszonyunk, e konferencia megálmodója neve fékjelez.

Itt, a Szent Kamill Otthonban, ahol elesett, idős embereket ápolnak nagy szeretettel, helyet kaptatok Ti fiatalok, hogy tanuljatok, feltöltődjete, meg-

erősödjeteK hitben, magyarságban. VigyéteK híréK kortársaitok közé azt amit itt megtapasztaltatok, megtanultatok. Adjátok tovább ezt a tudást születendő gyermekeiteknek.

És a csoda folytatódik! Az elmúlt évben, Szent Erzsébet napján letették annak az Anya Otthonnak az alapkövét, ahol egyedülálló, kilátástalan helyzetben lévő anyák hozhatják világra gyermekeiket.

Így köti össze Rozália asszony hittel, munkával, kitartással, szeretettel a múltat és a jelent, miközben a jövődónek nyit kaput, gyarapodásunk érdekében.

Itt és most ezért érzem igaznak Széchenyi gondolatait: „Sokan azt gondolják Magyarország volt – én azt szeretem hinni, lesz!”

Erre igazolás az a hely, ahol most vagyunk, ahol négy napra otthont kaptunk. Ameddig élnek közöttünk igaz hittel tenni akaró és tenni tudó honfitársaink, nincs okunk a csüggedésre. Ameddig az első szóra indulnak a fiatalok, vállalva a hosszú utazás minden nehézségét, hogy tanuljanak, okuljanak, addig nincs veszve semmi.

Kivánom nektek, hogy olyan édesanyákká, édesapákká váljatok, akik örömben és boldogságban, minden nehézséget legyőzve nevelitek fel gyermekeiteket, olyan hazában, ahol minden igaz magyar ember biztonságban, békében élhet.

Isten minket úgy segítsen!

Zsigmond Emese

Életigenlő világkép és erkölcsi rend a magyar nyelvben és népi műveltségben

A vér hordja a test öröklését,
a nyelv a lélekét
Németh László

Egytest a mi hazánk

Hiába vallja hittel és máig ható érvennyel Babits a fejezetcímű választott igazságot:

*A haza, a haza egyenlő volt mindig
ezer év óta már, és mindig az marad,
mert nem darabokból összetákolt darab:
egytest a mi hazánk, eleven valami!
Nem lehet azt csak úgy vagdatni, toldani.*

Van-e még nemzet, akinek száz évig sem ér az emlékezete, országhatárig sem a birtoktudata? Még nem telt el 90 év, és bizony már sokan vannak magyarok a csonka országban és az elcsatolt részekben egyaránt, akik beletörődtek, akik természetesnek és megmásíthatatlannak fogadják el ezt a csonkaságot, akiknek már nem fáj Trianon.

Van Kecskeméten egy szobor, amely a haza térképe fölé hajló Széchenyi Istvánt ábrázolja. Az érc térkép szélei lehajlanak az asztalról – így jelzi a képzőművész, hogy Trianon óta egyharmadára zsugorodott Széchenyi Magyarországa.

Pedig az elmúlt húsz évben kaptunk még néhány esélyt, de Magyarország vezető politikusai mindeniket elszalasztották. Hatalmi érdekeiknek megfelelő alapszerződések, elvtelen parlamenti szavazások és a meghamisított december 5-i népszavazás szabóollójával újra és újra lenyisszantották a lehajló térképrészeket. Kevesen vannak, akik azon fáradsz, hogy felemeljék, helyükre igazítsák őket, emberi és közösségi kapcsolatok ezer kötelékével kössék össze, ami összetartozik.

Akik tisztán látnak az Anyaországban már rég felismerték: a régiók magyarsága felé fordulva nemcsak gyarapítanak, hanem maguk is gyarapodnak. Mint már annyiszor történelmünkben, a veszélyeztetett végek menedékké válnak, a romlott középnak ép karéjává. Panaszkodóiból biztatóvá.

Ne féljetelek, testvéreink a belső hazában: az éjjél nemcsak az éjszaka legsötétebb pillanata, hanem egyben a hajnal kezdete is. A 90 évnyi kisebbségi lét meg-

erősödjeteK hitben, magyarságban. VigyéteK híréK kortársaitok közé azt amit itt megtapasztaltatok, megtanultatok. Adjátok tovább ezt a tudást születendő gyermekeiteknek.

És a csoda folytatódik! Az elmúlt évben, Szent Erzsébet napján letették annak az Anya Otthonnak az alapkövét, ahol egyedülálló, kilátástalan helyzetben lévő anyák hozhatják világra gyermekeiket.

Így köti össze Rozália asszony hittel, munkával, kitartással, szeretettel a múltat és a jelent, miközben a jövődónek nyit kaput, gyarapodásunk érdekében.

Itt és most ezért érzem igaznak Széchenyi gondolatait: „Sokan azt gondolják Magyarország volt – én azt szeretem hinni, lesz!”

Erre igazolás az a hely, ahol most vagyunk, ahol négy napra otthont kaptunk. Ameddig élnek közöttünk igaz hittel tenni akaró és tenni tudó honfitársaink, nincs okunk a csüggedésre. Ameddig az első szóra indulnak a fiatalok, vállalva a hosszú utazás minden nehézségét, hogy tanuljanak, okuljanak, addig nincs veszve semmi.

Kivánom nektek, hogy olyan édesanyákká, édesapákká váljatok, akik örömben és boldogságban, minden nehézséget legyőzve nevelitek fel gyermekeiteket, olyan hazában, ahol minden igaz magyar ember biztonságban, békében élhet.

Isten minket úgy segítsen!

Zsigmond Emese

Életigenlő világkép és erkölcsi rend a magyar nyelvben és népi műveltségben

A vér hordja a test öröklését,
a nyelv a lélekét
Németh László

Egytest a mi hazánk

Hiába vallja hittel és máig ható érvénnyel Babits a fejezetcímül választott igazságot:

*A haza, a haza egyenlő volt mindig
ezer év óta már, és mindig az marad,
mert nem darabokból összetakolt darab:
egytest a mi hazánk, eleven valami!
Nem lehet azt csak úgy vagdalni, toldani.*

Van-e még nemzet, akinek száz évig sem ér az emlékezete, országhatárig sem a birtoktudata? Még nem telt el 90 év, és bizony már sokan vannak magyarok a csonka országban és az elcsatolt részekben egyaránt, akik beletörődtek, akik természetesnek és megmásíthatatlannak fogadják el ezt a csonkaságot, akiknek már nem fáj Trianon.

Van Kecskeméten egy szobor, amely a haza térképe fölé hajló Széchenyi Istvánt ábrázolja. Az érc térkép szélei lehajlanak az asztalról – így jelzi a képzőművész, hogy Trianon óta egyharmadára zsugorodott Széchenyi Magyarország.

Pedig az elmúlt húsz évben kaptunk még néhány esélyt, de Magyarország vezető politikusai mindeniket elszalasztották. Hatalmi érdekeiknek megfelelő alapszerződések, elvtelen parlamenti szavazások és a meghamisított december 5-i népszavazás szabóollójával újra és újra lenyisszantották a lehajló térképrészeket. Kevesen vannak, akik azon fáradsz, hogy felemeljék, helyükre igazítsák őket, emberi és közösségi kapcsolatok ezer kötelékével kössék össze, ami összetartozik.

Akik tisztán látnak az Anyaországban már rég felismerték: a régiók magyarsága felé fordulva nemcsak gyarapítanak, hanem maguk is gyarapodnak. Mint már annyiszor történelmünkben, a veszélyeztetett végek menedékké válnak, a romlott középnek ép karéjává. Panaszkodókból biztatóvá.

Ne féljetelek, testvéreink a belső hazában: az éjjel nemcsak az éjszaka legsötétebb pillanata, hanem egyben a hajnal kezdete is. A 90 évnyi kisebbségi lét meg-

tanított minket becsülni és védeni magyarságunkat, vallásunkat, értékeinket. Aki nem éli, nem is érti, és tanácstalanul áll a szociológiai felmérés eredménye előtt: miszerint a többségi és jólétben élő közösség sokkal borúlátóbb, közömbösebb, hitetlenebb, mint a kisebbségben, nélkülözésben élő. Kisebbségben erősebb a nemzeti tudat és büszkeség, a pozitív viszonyulás, az optimizmus. Az említett felmérés (Nagy Attila: Olvasási kultúra és nemzeti azonosságtudat, in: Magyar olvasáskultúra határon innen és túl, Közép-Európa Intézet, Budapest, 1993) szerint a székelyek egyharmada feltételek nélkül bizik jövőjében, erős a felelősségérzete, úgy érzi, „rajta is múlik” a közösség sorsa. Akár a szekértábor: befele nyitott, kifele zárkózott. A nehéz sorsnak megtartó ereje van. Erre utal Cs. Szabó László gondolata: *Erdély kicsi, bizonytalan és veszélyes ország volt, ecettel és vérrel etette fiait, ápolni nem tudott s néha még ellakarni sem, szemfedőnek is keskeny volt. Aki ezt a szülőföldet szereti, a legnehezebb emberi sorsot szereti.*

Gyertek hozzánk élő hagyományt, hitet, bizakodást, tiszta vizet meríteni.

Ember nem alkothat nagyobbat, mint embert

Igaz a görög bölcsesség, akár a szülői, akár a nevelői hivatásra értjük. Hiszen embert alkot a szülő, amikor igent mond az élet legszentebb parancsának, a gyermek születésének, és embert alkot a nevelő is, amikor formálja, alakítja a reábizott gyermeket.

Illyés Gyula szerint nincs visszataszítóbb, mint a kevés tudás gőgje. És tegyük hozzá: kártékonyabb sincs. Kicsinyke tudásának dolyfével az ember bő háromszáz éve sorra felrúg minden törvényt, felbontja a Teremtővel, a természettel, a közösséggel és önmagával kötött szerződéseit. Szó szerint *szertelenül*, rendezettség nélkül cikázik a mindenség falai között. Az ember elfelejtette, amit minden fa, virág és oktalan állat tud: azért született, hogy az életet továbbadja. Az ötödik elem című amerikai film – a gyártókra és a műfajra korántsem jellemző módon – helyesen használja az ősképeket, és sok fontos üzenetet fogalmaz meg. Nyomatékkal hangzik el benne: *az idő nem fontos, csak az élet számít.*

Vajon érzi ezt az ifjú házaspár, amikor vég nélkül tervez, számíthat, aggodalmaskodik? Vajon gondjai között hányadik az élet folytatása: a gyermekvállalás? Sikerért kapkodó világunkban a legkönnyebb és legnagyobb sikerű „sikerélménytől” fosztja meg magát a gyermeket nem akaró család. Hiszen minden születő új léttel a teremtés csodáját élheti át az emberpár. Inas lehet a bennünket maga képere teremtő Isten műhelyében.

A karrierjét, a kényelmét, az alakját féltő asszony a gyermekáldás elutasításával legnagyobb hatalmáról, rangjáról mond le: hiszen egyedül ő lehet kapu, melyen át a lélek a földi világba lép, kehely, forma, amelyben testet ölt a szeretet. Ennél dicsőbb és fontosabb szerep, feladat nincs.

Sok szempontból téves a manapság egyre többek által 35-40 éves korra halasztott gyermekvállalás. És akár későn, akár idejében érkezik gyermekünk, két éves korában, sőt már korábban is rohanunk vissza dolgozni. Én most csak

egyét gondolnék végig e jelenség szomorú következményei közül. Legteljesebb éveinket a szakma, a karrier építésére szánjuk. Gondoljuk el: micsoda nemzedékek növekednének fel, ha gyermekeinkbe építenénk bele azt a szellemi, lelki energiát, amit a munkahelyünkre, a pályánkon való haladásra vagy a pusztza megélhetésre szánunk.

Szépen hangzik, de bizony agyonkoptatott, kiüresedett és megtévesztő a jelző: a nemzet sorsa az anyák méhében dől el. Mert ahhoz, hogy az erdélyi román vagy a koszovói albán példa, a gyermekekkel való honfoglalás megtörténhessék, az anyák és – persze – az apák fejében, szívében, a közösség értékrendjében kell az élet törvényének megfogannia. Ez pedig nem az anyákon, hanem a tanítókon, a papokon, a törvényeken, végső soron pedig a közösség szellemi és politikai vezetőin múlik. Az írástudók, a döntéshozók felelőssége, illetve áruháza.

Érvként és okulásképp hadd álljon itt két, feladatához méltó, felelős döntéshozó példája.

Bethlen Gábort nem kellett meggyőzni a nevelés, az egyház és az iskola feletti szükséges voltáról. A Nagyenyedi Kollégium alapító okiratában így ír: *Miolta Isten kegyelméből fejedelmi állapotban vagyunk, mindenek felett arra vigyázni akarunk, hogy Istennek ecclesiája és annak veteményes kertje, az tisztességes scola gyámolították, tudván, hogy enélkül semmi állapotban való boldogság nem lehetne.* Ezeket megállapítva a Nagy Fejedelem a kollégiumnak és jószágainak szállást és maradást rendelt, és meghagyta, hogy *senki e közönséges jó dolgában akadályoskodni ne merjen!* A kollégium környékén megtöltötte a zajt okozó szekerek közlekedését, mert *a tanuló és tanító elme mindenek felett jó csendességet kíván. Kötelezővé tétetett az enyedi polgároknak, hogy a kollégium tanárait az utcán kalapleveve köszöntsék.*

A huszadik századi magyar oktatás legnagyobb alakja, gróf Klebelsberg Kunó az erdélyi Magyarpécskán született. Tanügyminiszterként 1922 és 1931 között mindössze kilenc év alatt valósította meg maig ható, művelt középosztályt nevelő, Nobel-díjak sorát termő iskolaprogramját. Trianon közvetlen árnyékában az összetört, akkor is mélyponton levő nemzetnek az egyetlen kiutat mutatta meg. Szavai szerint: *Lehet egy nemzetet szegénné, koldussá tenni, de ha a nemzetben lakozó szellemi és erkölcsi erőket megtartani és gyarapítani képesek vagyunk, akkor a nemzet nincs elveszve, és mindent vissza lehet szerezni.* 4000 iskolát, 500 óvodát, 1500 könyvtárat alapított. Kiépítette a teljes falusi és tanyai iskolahálózatot. A tanítóknak lakást, társadalmi és ezzel szorosan összefüggő anyagi megbecsülést biztosított, a diákoknak élvezettel megtanulható, nemzeti tantervet. Gróf Klebelsberg Kunó reggelente e szavakkal lépett munkatársai közé az oktatási minisztériumban: – *Uraim, azzal a felelősséggel végezzük munkánkat, hogy ez itt a nemzetvédelmi minisztérium.*

Addig is, amíg az igazi megalakul, a család, az iskola öntörvényű mikrokozmoszában minden szülő, minden nevelő megalapíthatja a maga nemzetvédelmi minisztériumát.

Ahhoz, hogy a nemzet jövője az anyák kezében biztonságban legyen, el kellene érünk, hogy kislányaink nevelése ne óvodai számítógépes és angol kurzussal kezdődjék, halmazelmélettel, közgazdaságtannal folytatódjék, és reklámszli-

chológiával, PR management-tel fejeződjk be, hanem képzésükbe férjen bele az altató dalocska, a gombvarrás vagy a szalagos fánk titka, a kamaszlázadás békés leszerelésének módszertana vagy annak művészete, hogyan őrizzük könynyedén és hatékonyan a házi tűzhely lángját – mondjuk 50 éven keresztül.

Ma elképzelhetetlen, hogy diplomás nő „csak” gyermekei nevelésének éljen.

Mikes Kelemen 1725-ben a LXII. Levélben még másképp látja ezt: *Jól nevelt, jól oktatott, eszes leány asszonnyá változván a fiát szintén jól tudja nevelni, oktatni és tanítani, és aztot tehát az ország szolgálatjára alkalmatossá tenni.*

Korunkban összekuszálódtak az asszony- és férfiszerepek. A feminizmus szívós harcok árán elérte, hogy a nők ne csak otthonuknak, hanem munkahelyüknek is rabszolgái lehessenek. Elérte azt, hogy a társadalom lebecsülje, a nők pedig megalázónak érezzék, hogy izzisz papnőiként a tűz őrzését tekintsek életcéljuknak.

Gabriel García Márquez nagyszerű regényében, a Száz év magány-ban még helyükön vannak a dolgok. Ursula nagymama bölcs derével mondja: a nyugtalan, örökké újat kereső férfiak feladata, hogy előre vigyék a világ szekerét, a nőké, hogy szeretetükkel összetartsák, nehogy a nagy sebességtől szétessen. Ma minden felborult. Az amazon-természetű, vállalkozó, vezető, politikus hölgyek is röpiteni kívánják, még gyorsabban azt a szekeret. Szét is hull rövidesen. Kihűl a tűzhely, nem születnek meg a gyermekek. A harcra, erőpróbára teremtett férfiaknak egyre inkább szárnyát, kedvét szegi a sok konditeremben szálkásított, kőkemény üzletasszony. Szerepzavarukban otthon ücsörögnek gyesen, vagy a „nem házasodom meg soha” szingli-jelszót tűzik zászlajukra. Kalotaszegen már kor- és körtünet a vénlegénység.

Keresztény értékrendünk helyét bálványok foglalták el: a pénz (Oscar Wilde szerint: *Ez annak a társadalomnak a válsága, amelyik tudja mindennek az árát, de nem ismeri semminek az értékét.*), a testi erő (nem a védelmező, hanem a támadó), a testi szépség (nem az egészséges, hanem a csábító). Épp ezért oly gyermek- és öregség-ellenes a mi korunk, mert mindkét életkor még vagy már hijával van a fizikai erőnek és az erotikának. Ezért a gyermek ma idejekorán felnőtt akar lenni, az öreg groteszk igyekezettel fiatallá sminkeli, mütteti magát.

Téves magatartásmintákat követünk. A hölgymagazinok arra biztatnak: kényeztesd magad, megérdemled, jogod van hozzá. Hagyományunk, hitünk arra tanít: aki elveszejt magát, életet nyer. Add át önmagadat. Tanulj a magtól, mely feláldozza magát, hogy új életet teremjen.

Szerepzavarban szenvedő asszonyainknak, férfúinknak a magyar oltárra kelene tekinteniük. A csiksomlyói Szűzanyára, a kolozsvári Szent Mihály-templom gotikus oltárára és sok hasonlóra szerte a Kárpát-hazában. Ott bezeg nincs szerepzavar: középen sugárik az anyaság mint a legfőbb érték, egységben a világmindenséggel. A Gyermeket karján tartó Babba Máriát a Nap, az örök Isten fénye ragyogja be, áldja meg, és a Holdon áll, annak minden élet sarjasztó, növelő, mindig megújuló erejére támaszkodik. Két oldalán az őt védő férfiak: Szent István, a bölcs törvénytevő és Szent László, a vitéz lovagkirály.

Értsük meg, építsük magunkba a magyar oltár üzenetét: csak az élet számít. Az asszonyok dolga, hogy szeretettel, a férfiaké, hogy bölcsességgel, bátorsággal ovtak a gyermekben megtestesült életet.

Mindenen okulva tanít, s az élethez holtig gyűjti a kedvet

Tamási Áron szellemes, biztató szavai érvényesek népünk észjárására, hagyományos életformájára, egész tárgyi és szellemi műveltségére: a magyar közönség ép korában még tudott okulni, szeretett tanítani, és frissen csobogó kedvvel akart élni.

Most csupán azt merítsük ki e tiszta forrásból, ami témánkhoz illik: az élet igénlésének, az anyaság tiszteletének, a gyermekszeretnek néhány példáját.

Nyelvünk az emberizinktől kezdve, a csimotán át, a napsugaramig száz szóval becézi a gyermeket. A boldog anya pedig áldott állapotban, másállapotban van, várandós, viselős, bölcsőre hízó, de soha nem terhes. Az anyát és a gyermeket az egész közönség, de főleg az asszonyok óvták, kímélték, imával, rítusok védőfalával vették körül. A sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumban, de bármelyik néprajzi gyűjtemény láttán ámulhatunk, és szégyenkezhetünk: a hajdani szülőnek, nagyszülőnek még futotta idejéből, ügyességéből, szeretetéből tulipános bölcsőre, himzett pólyára, és futotta türelméből mesteri aprólékossággal kifaragott, megvarrt játékokra, kisszekérre, kislóra, babaruhára.

Eleink nem nyalták-falták csemetéjüket, nem hizelegtek neki, viszont ismerék és tiszteletben tartották életkori sajátosságait. A gyermek, mint Latinovits fogalmaz: *ezer-ágú, ezer-tölvű, csodás, égből-jött, földre-pottyant, szárnyas-meztelen*. Hétéves koráig még közel a Küldőhöz, Isten tenyerén van. A régiek nem rángatták le onnan: nem kapott semmilyen feladatot, a családi fészekből nem cipelték intézményes nevelékbe, hiszen tudták, hogy még sem munka, sem tanulás nem kell neki, csak szeretet, otthonosság, játék és mese.

A mesét nemcsak évszázados csiszoltsága, formai-tartalmi tökéletessége miatt szereti a gyermek minden más műfajnál jobban, hanem azért, mert megérzi, hogy a mese képi nyelven a Mindenségről vall, arról a Rendről, amiből még csak alig szakadt ki, aminek üzenete még ott zsong lelkében. Amíg hallja ezt a hangot, ösztönösen az egészség és az élet folytatásának törvényét követi. A népmese megerősíti benne ezt a tudást, a jó végső győzelmének biztos ígérétét.

Dr. Boldizsár Ildikó mesével gyógyít. S ez egyáltalán nem csoda, hiszen a mese kristálytiszta értékrendjére zilált korunkban nagyobb szükség van, mint valaha. A mai gyermek már nem a nagycsalád vagy a jólszervezett közösség biztonságos közegében nő fel. Naphosszat magára marad a képernyővel. A mese segít neki eligazodni a szüretlen információk és az önmegismerés káoszában. Nem azt üzeni, hogy minden rendben van, hanem azt, hogy minden rendbe hozható.

Vegyük sorra népmeséink néhány kordivatnak ellentmondó, rendet teremtő üzenetét.

Áldozat nélkül nincs győzelem. A hőst nem az ölébe pottyant főnyeremény, hanem nehéz próbatételek sora avatja hőssé, melyek során nem kényeztetni, hanem legyőzi, feláldozza önmagát. Mint az anya, mint az apa, mint a mag.

Soha nem a nyers erő, a rámenős agresszivitás kap esélyt, hanem a bátorság, a kitartás, a segítőkészség.

Soha nem a csábító, önző, szeszélyes szépség hódít, hanem a szelid, a jó, a lényegét-látó.

Soha nem az győz, aki a könnyebb utat, a legpompásabb lovat, a csillogó, új fegyvert választja. Vajon ki látja ma meg a küzdelmes útban a próbatételt, a roskatag gebében a táltost, a régi kardban, rozsdás páncélban a hagyomány erejét?

Kedves édesapám... szól a hős, hiszen népmeséink tisztelik az öregeket. Tudásuk nem túlhaladott, nem legyintésre méltó, lassúságuk nem teher.

Ami számunkra ezúttal a legfontosabb: meséink akár gyermekvállalási-rek-lámok is lehetnének. Akár király, akár juhász, a család akkor a legboldogtalanabb, ha nem születik gyermeke. De valamennyien addig sírnak-rínak, epekednek, amíg az Isten meg nem ajándékozza őket eggyel vagy tizenkettővel. Akár virágból, akár borsszemből, akár pipakupakból terem, a gyermek annyi örömet, szerencsét, gazdagságot hoz a családba, hogy csodájára jár a világ. Akinek pedig eleve annyi gyermeket ad az Isten, mint a rosta lika, sőt eggyel még annál is többet, a világért sem mondaná, hogy elég, inkább elindul, hogy keresztapa és egy karéjjal nagyobb kenyér után nézzen. Mert ha az Isten gyermeket ad, kenyeret is ad hozzá.

E hitünket rég elveszítettük. Elsorvadt a belőle született hagyomány is. Pedig ha sikerült volna megtartanunk, e hagyomány megtartott volna minket. Tamási Áron tudta ezt: *Könyvet kellene írni a népi életformának ezeréves lelki és testi szerkezetéről... Névtelen emberi mű, mint a nyelv. Nem kezdetet lát a születésben és nem véget a halálban, hanem csak személyi változást mind a kettőben. S nemcsak az embernek emberhez való kapcsolatát szabályozza, hanem a szövelséget, melyet a természettel s az Istennel mindnyájunknak meg kell kötnünk. Olyan életforma ez, melyben a közösség az első és legfőbb személy, s lelkében változatlan, csupán az atyák és a fiak cserélik egymást. Meg kéne írni ennek a formának a testi és lelki szerkezetét, hogy a nemzet, mely országokban és osztályokban él, eszmélkedjék rajta, és lélekben egyetlen személy legyen.*

Ép nyelvben ép lélek

Mielőtt teremtő erejű kincsünk, anyanyelvünk gyermeket és jövőt varázsló erejét hívnánk elő, hadd bontsunk le még egy bálvánnyá merevedett, bénító súlyú kijelentést: beszélni nehéz.

Pécsy Blanka és Deme László munkája iránti teljes tisztelettel – vitatkozom a mozgalom nevével. A nyelvi igényességre vezető szándék, mely létrehozta a Beszélni nehéz köröket, versenyeket, rádióműsort igen nemes, de a név elriaszto, különösen a kisebbségi kétnyelvűség körülményei között. 90 éve a többségi nemzet, 45 éven át a kommunista diktatúra igyekezett bennünket a „ne szólj, szám, nem fáj fejem aggjaivá” némitani. Itt az ideje, hogy szólásra biztassuk közösségünket. Persze a közmondásnak is igaza van, okosan, megfontoltan, de szólni vegre a szánk.

Őt, ahol az anyanyelv használatát ezer külső erő köti gúzsba, aligha szerencsés azzal biztatni nyelvi közösségünk elcsellengő tagjait, hogy magyarul beszélni reménytelenül nehéz. Ezen a csapáson a nyelvművelés hovatovább egy

szűkülő nyelvész-tanár-diák csoport elefántcsonttornyába záródik be, hiszen taszít, ami eleve nehéznek hirdeti magát. Manapság egyébként sem arra biztat a társadalom, hogy a nehezebbet válasszuk. (Hol van már az az elszántság, amit a hatvanas években Kocsis István monodramája, a Bolyai estéje így sürített parancsba, egy nemzedék életútját határozva meg ezzel: Ember, válaszd mindig a legnehezebbet.)

A mozgalom neve nem megerősíti, inkább elbizonytalanítja természetes anyanyelv-érzékünket. Úgy járunk, mint Mikszáth hályogkovácsa. Ami ösztöneinknek egyszerű és könnyű volt, azt tudatunk fontoskodása bonyolulttá és nehezzé teszi. Ha jól bemagyarozzuk magunknak, hogy lélegezni vagy járni nehéz, ha eleget méricskéljük, osztjuk-szorozzuk a tudónk vagy lábizmaink mozgása közben ható erőket, eljuthatunk oda, hogy a nehéz és állandóan fulladással illetve botlással fenyegető lélegzés, járás helyett a biztonságos mütüdőt és tolokocsit választjuk.

Milyen szép, hogy énekelni és rajzolni még minden kisgyerek tud, és mer. És milyen szomorú, hogy 12-16 év tanulás eredményeképp már éber öncenzúra fojtja el ezt a tudást.

Az anyanyelven való szólás Istentől kapott, nagyszerű képességünk. Természetes, belénk-kódolt, tehát könnyű. Feltéve, ha pici korunktól anyánk szavaiba öltözik lelkünk, anyánk szavaihoz kötődik világra-ébredésünk. És ugyanúgy, ahogy - hacsak betegség nem bénít - holtunkig nem felejtünk el lélegezni, járni, nem válna nehezzé az anyanyelven való szólás sem, ha tiszta vizét kortyolhatnánk, abban mártózhatnánk meg pillanatonként.

Nem beszélni nehéz, hanem mondani valamit.

Magyarul beszélni pedig öröm, szellemi kaland, kihívás és beteljesülés.

Állítólag Bergson mondotta Dienes Valériának, hogy ha ő magyarnak születik, bizonyára költő lett volna, nem filozófus, hiszen a magyar nyelv maga filozófia.

Nem kétséges, hogy a magyar nyelv páratlan logikai ereje sokszorozta meg annak a magyar tudósnemzedéknek a tehetségét, szorgalmát, akik az atomkort, az úrkutatást, a számítógépes világot teremtették meg, akiket hitetlenkedve Mars-lakóknak nevezett a nyugati tudományos világ, s akiknek teljesítménye nyomán Robert Capa így kiáltott fel: *Nem elég tehetségesnek lenni. Magyarnak is kell lenni.*

Teller Ede szavait ismerjük: *Bámulatos és hatalmas a szép magyar nyelv kifejező ereje és hatása a magyar fiatalokra. Ha nem Ady nyelvén ismertem volna meg a világot, nem lettem volna több egy átlagos középiskolai fizikatanárnál. (1991)*

Ove Berglund svéd orvos és műfordító így nyilatkozott: *Ma már, hogy van fogalmam a nyelv struktúrájáról, az a véleményem: a magyar nyelv az emberi logika csúcsterméke. (2003)*

Már Grimm is meggyőződött arról, hogy: *A magyar nyelv logikus és tökéletes felépítése felülmúl minden más nyelvet.*

Vajon miért nem George Bernard Shaw drámaíró érvelésével kezdőnek a magyarórák? *Ha a magyar lett volna az anyanyelvem, az életművem sokkal értékebb lehetett volna... mert ezen a különös, ősi erőtől duzzadó nyelven sokszorta*

pontosabban lehet leírni a parányi különbségeket, az érzelmek titkos rezdüléseit. Beleborzongunk, ha felismerjük: térben, időben, kultúrában oly messzről, Bernard Shaw szinte szó szerint a mi József Attilánkat visszhangozza: *Nyelvünkkel megmintázhatjuk a kővágó motorok pergő zaját s az udvar sarkában gubbasztó maroknyi szalmazsemel alig-alig zizező rebbenését... Nyelvünk ősi és modern,... ázsiai és európai.*

Orkán-erejű költőnk, Berzsenyi Dániel elmélyült a nyelvek tanulmányozásában is. Az eredmény: *Bukdozásaim haszon nélkül nem maradtak, s örömet tapasztaltam, hogy a magyar nyelv tán az egész óvilág nyelveinek gyökere és anyja.*

A titokból legtöbbet talán Sir John Bowring (1792-1872) nyelvész sejtett meg: *A magyar nyelv a régmúltba vezet. Szerkezete ama távoli időkre nyúlik vissza, amikor a legtöbb európai nyelv még nem is létezett. Ez egy olyan nyelv, melynek logikája és matematikája a feszített húr erejének kezelhetőségével s rugalmasságával bír. E nyelv a legrégebb és legdicőségesebb emlékműve a nemzeti önállóságnak és szellemi függetlenségnek. A magyar nyelv kialakulása... bámula-tos... Aki ennek titkát megoldja, az isteni titkot fogja kifejteni.*

Elhisszük végre az elfogultsággal aligha vádolható idegeneknek azt, amit legnagyobbjaink is tudtak, vagy érezttek, de tőlük ezt költői gózként vagy magyarokásként fogadta a „tudomány”?

A magyar nyelv: *botunk, batyunk, fegyverünk* (Kányádi Sándor). Mondhatjuk – igyekvő porszemként –, hogy őrizzük anyanyelvünket. De valójában ő őriz minket. *Nem a föld, nem a folyók tartják össze a nemzetet, hanem a nyelv* – ismerte fel Kisfaludy Sándor.

A cimdó gondolatot Bornemissza Péter és a Biblia-fordítók erőtől duzzadó nyelve kapcsán fogalmazta meg Németh László: *A vér hordja a test öröklését, a nyelv a lélekét. A nemzet egyéniségét őrző leghatalmasabb mű: a magyar nyelv. A magyar nyelv titkos súlypontja a régiségben és a régiséget őrző népnyelvben van. Legnagyobb nemzeti íróink meg sem születtek még, s a magyar nyelv ép és gyönyörű volt.*

Villantsuk fel néhány nyelvünkbe kódolt jellemzőjét a magyar népléleknek, világképnek, erkölcsnek.

A holisztikus világszemlélet szerint az egész a résszel szemben elsődleges és magasabb rendű. Rokon ez a kisgyermek, a természeti népek és a teremtésfilozófia globális látásával, mely az egészet, a lényegét látja anélkül, hogy részletekre bontaná. A valaha kerek egész két fele a nő és a férfi, a jin és a jang. Erre utalnak nyelvünkben a *feleség, életem párja* kifejezések. A magyar nyelv egységben látja a világot, az embert, nem nemekre osztva. Ez nem primitívégének, hanem ősiségének egyik bizonyítéka: a névszói nemek hiánya az Isteni egységhez való kiszakadás, a megosztottság előtti állapotot tükrözi. A főnevek nemek szerinti megosztása az új nyelvekben – és itt az ógörög, a latin is újnak számít a több tízezer éves ősnyelvhez képest – a részeire széthullt világ, a „minden egész eltörött” bizonytalanságára vall. Ugyan mi indokolja azt, hogy a *kanál hímnemű, a villa nő-, a kés semleges nemű legyen – der Löffel, die Gabel, das Messer?* Ez még csak értelmetlen és fölösleges, de az mai proteszt, hogy a *lány semleges nemű – das Mädchen.*

Nyelvünkben a páros testrészek szerves egységet képeznek: együtt egyek, külön csak felek. Gyökerét vesztett nyelvérzékre, idegen nyelvi hatásra vall a *sze-me-i, szárnyai* többes számú alak vagy az *egyik szeme, egyik szárnya* kifejezés használata a *szeme, szárnya, fél szeme, fél szárnya* helyett.

Hasonlóan nem a részletet, a felszínt, hanem a dolgok lényegét, biológiai célját ragadjuk meg, amikor egyes számban használjuk a *körmöt, a haját, a tollat, a pikkelyt*.

Agyonhallgatott és elfeledett nagy nyelvészeink tudták, hogy a magyar nyelv alapja az egyszótagos gyökrendszer, melyben az értelmet a két mássalhangzó hordozza, a közöttük álló változó magánhangzó árnyalja, a hozzájuk ragasztott újabb gyökök, toldalékok pedig végtelen számú új szavá ágaznak-bogaznak, dús szóbokrokká terebélyesednek. A Czuczor-Fogarassy szótár vaskos kötetei, Karácsony Sándor nyelvtana ezt a gyökrendszert írja le, mint a magyar nyelv tömörségének legfőbb forrását. A gyökrendszerre mutat vissza nyelvünk ősi, egyszótagú alapszókinccse. Beleborzongunk nyelvünk mélységeibe, ha csupán egyetlen szógyökünkről lefűjjük a kollektív felejtés porát, és eredeti, valódi jelentése szerint kezdjük helyére illesztgetni. A *szér* kezdetben *rendel* jelentett. *Szertelen* szavunk még őrzi ezt a jelentést, de mennyivel többet mond ezzel az értelemmel telítve *szerződés, szerfólt, szerét ejti, szerszám, szeres település, szervez, szerel* szavunk. A *szerelem*, a *szeretet* pedig – egyedül a mi nyelvünkben – a legfőbb, az ötödik elemként, *szervező* elvként Isten *rendjét* hozza el földi világunkba. A *szeretet mozgat napot és csillagot*. – áll Dante Isteni színjátékában. Ahonnan pedig ez a *szér-elem* hiányzik, ott jelenik meg a *fél-elem* mint a páros kerekesség, az egység, a teljesség legszomorúbb hiánya. Az ember egyedül *fél* – szárnyaszegett, és retteg. Lám, nem véletlen, pusztán alaki egybeesés, mint azt a mai nyelvészet tanítja, hanem egyazon szógyökünk igeként és névszóként mélyen összetartozó jelentése.

Lényegre törő, tömör nyelvünk a tőhöz ragasztott szóelemekkel, képzőkkel, jelekkel, ragokkal és a végtelen variációt magában rejtő igekötőnkkel, no meg a szóösszetétellel öt-hat nyelvtani viszonyt és ezer új tartalmat képes kifejezni egyetlen szóban. *Láthattál – tu ai putul sa ma vezi, tu m'as pu voir, le-, fél-, ki-, be-, át-, össze-, vissza-, szétver, ablakszem, üvegszem, búzaszem, gyöngyszem, tengerszem, szemüveg, szemfenék, szempont, szemszög*.

Nyelvünk tömörségére és logikai szigorára vall, hogy fölöslegesen nem ismétli az információt, nem jelöli kétszer a nyelvtani viszonyt: *szép gyermekek – copii frumosi, des beaux enfants, öt fiú – cinci baieti, cinq garçons, sok szó – multe cuvinte, beaucoup de mots*.

A létige jelen ideje belesűrűsödik a névszói állítmányba: *Szép a világ, gyönyörű a világ..* (Dsida) – *tumea este frumoasa, le monde est beau*. Vajon miért nem mondjuk ki a legfontosabbat, a létigét: azt, hogy van? Messzire vezet ez a kérdés, ha elfogadjuk, hogy nyelvünk sarokköve, a teremtés előtti létet kifejező Ige, a VAN ősnyelvünkben magának az Istennek volt a neve. Az pedig parancsnálunk, magyaroknál, hogy Isten nevét hiába ne vedged.

Mély flozófiai üzenete van nyelvünk tulajdonszemléletének is: a *birtokolni* ige helyett a *nekem van* alakot használjuk, amely tiszteletben tartja a birtok tő-

lünk függetlenül való létezését is, alázattal fogadva el a Teremtő döntését minden tulajdonunk fölött.

Népünk rég otthon van ebben az élettérben. Ember és természet szoros szövetségének aranykorát idézik költői erejű metaforáink, melyek testrészek nevével fejezik ki a táj elemeit, vagy állatok, növények tulajdonságaival az embereket: *hegygerinc, barlangszáj, kutyahűség, nádszálkarcsú*. Szólásaink is akkor születtek, amikor az ember benne élt a természetben, állat- és növényközelen csodálkozott rá a teremtett mindenségre. *A fa* nyelvünkben, meséinkben, díszítőművészetünkben egyaránt összetett, ősi jelképpé vált. *Az életfa* az ember földi útját rajzolja meg a meghasadó magtól a felfele kérő, lefele adó, termő ágakig: feladatunk Isten felé vezetni lelkünket és itt a földön továbbadni az életet. *A viládfa* a magyar világlátás képi megfogalmazása, a mindenség jelképe, az alvilágé, a földi lété és a lelkek birodalmáé. A gyökér és korona szimmetriája a teremtés alapelvét árulja el: ugyanaz van lent, mint fent, kint, mint bent, a mikro- és a makrokozmoszban.

A magyar nyelv tükre népünk jellemének is. *A magyarul, magyarosan, magyarán* szócsalád is árnyaltan utal erre. *Magyarán megmondani* azt jelenti: egyenesen, nyíltan beszélni. *Aki embernek kevés, magyarnak nem alkalmas* – védi humorral, de a határőrzékely konokosságával közössége ép erkölcsi rendjét Tamási Áron.

Egyenes jellemre vall a magyar szóhangsúly, mondathangsúly, szórend és beszéd-dallam. Nem köntőrfalazunk, nem lebegtetjük a mondat közepéig vagy éppen a végéig azt, ami fontos, mindjárt a mondat elején megmondjuk, hangsúlyozzuk és legmagasabban intonáljuk a lényegét. A szóban is mindig az első szótágot hangsúlyozzuk. A dallam ereszkedő, főntről kezd, és a mondat végére elcsitul. Csak akkor emelkedő, ha kérdezzünk, és ezt nem jelzi kérdőszó.

A nyíltság, az ésszerűség, a fontossági sorrend alakította név- és dátumhasználatunkat is: hiszen napnál világosabb, hogy nem a keresztnév és nem a nap, a hónap a fontosabb, hanem a családnév illetve az év.

Kiejtés szerinti írásmódunk egyszerre bizonyítja nyelvünk, műveltségünk ősiségét, népünk egyenes jellemét és célratörő gondolkodását. Némelyik modern nyelv írása valóságos titkosírás. Akár a rokokó korszak udvari francia nyelve – mintha arra találták volna ki, hogy elrejtessen, nem arra, hogy megmutasson. A mi helyesírásunk nem agyafűrt, nem körmönfont, hanem egyszerű és kézenfekvő: ami szíven, a számon és ugyanolyan alakban – a tollamon. Szavaink túlnyomó többségében azt írjuk, amit ejtünk. Csak az a fránya *ly* ne volna! – sóhajt fel erre a kisdidiák. Pedig éles fülünk a *j* és az *ly* ejtésében is felfedezheti az árnyalatnyi különbséget. Nem is beszélve a ma már egyre több gondot okozó hosszú-rövid hangokról. Azok különbségét a süket is hallaná, ha helyesen ejtenénk őket. Erre utalnak Marx György szavai: *A magyar gyerekek számára annyival könnyebb megtanulni olvasni és írni, mint egy angolnak vagy franciának, hogy a magyar gyerekeknek sokkal több idejük jut a matematikára. Nem csoda, hogy oly sok a híres magyar matematikus.*

Nyelvünkben, kultúránkban felbecsülhetetlen kincsnek és erőnek vagyunk a birtokosai.

Emeljük fel fejünket. Legyünk büszkék, bizakodók: hatalmas az örökségünk. Anyanyelvünk ereje nemcsak arra elég, hogy megnevezzük, hanem arra is, hogy megértsük, sőt alakítsuk vele a világot. Mi a marsallbotot nem tarisznyánkban hordozzuk, mint Napóleon katonái. Agyunkba, jellemünkbe van belekódolva a nyelv, a szokásrend és tudás, amely megalkotta a nem euklideszi geometriát, a dinamót, a torziós ingát, a telefonközpontot, a számítógépet, a gyufát, a golyóstollat, a C-vitamint. És megalkotta a világ első vallásszabadság-törvényét, Bartók Mikrokozmoszát, Csontváry Cédrusát, József Attila Esméletét.

Ránk is vár egy feladat. Keressük meg. Lássunk hozzá.

Nagy Lászlóval vallom: *Hiszek a szóban. Kötelességem figyelni a szóra. Bánom a szóval: odaadás és felelősség. Hiszem azt is, hogy elvezet a pecsétek mögé, ahol éppen rám várnak a titkok.*

Sokan akarták már nyelvünket megreformálni, újítani, kicsavarni, megalázni, lekicsinyelni, de az élet törvényét hordozó belső lényegének nem árhattak, mert Isten teremtette, Isten védi. Erős a magyar nyelv. Kapaszkodjunk bele, és elvezet a pecsétek mögé, ahol ránk várnak a titkok. A letagadott múltunk, az elhazudott jelenünk és a megígért, megszenvedett, megérdemelt jövőnk.

Zsigmond Emese
a Napsugár gyermeklap főszerkesztője

1955-ben született a Hargita megyei Szentkeresztbányán. 1974-ben érettségizett a marosvásárhelyi Unirea Gimnázium humán tagozatán. 1978-ban a Babes-Bolyai Tudományegyetemen magyar-franciátanári oklevelet szerzett. 1978-89 között tanár Kolozsváron, 1989 szeptemberétől a Napsugár gyermeklap szerkesztője, 1992-től főszerkesztője. Egyetemi évei alatt főszerkesztője kolozsvári Visszhang Diákrádióknak, külső munkatársa a marosvásárhelyi és a kolozsvári Rádióknak. Írásai gyermek- és ifjúsági lapokban, művelődési és szakfolyóiratokban, napilapokban jelentek meg. Szerkesztői munkájának eredménye a Napsugár és a Szivárvány gyermeklap tartalmi, grafikai igényessége, magas példányszámban való, rendszeres megjelenése, a Kárpát-medencei magyar gyermeklapok együttműködése, egy közös kiadvány, a Barangoló megszületése, egy sereg értékes gyermekkönyv megjelenése, szakmai konferenciák, gyermektáborok, anyanyelvi és műveltségi versenyek szervezése, szakmai irányítása. Szerkesztésében verseskötetek, mesegyűjtemény, portréalbum, munkafüzetek jelentek meg. Évek óta gyermekirodalmi szaklektora az Erdélyi Magyar Könyves Céh pályázatainak.

Csép Sándor

Népesedési riadó, avagy peregnek a 24. óra percei

Bár demográfusok, statisztikusok évtizedek óta kongatják a vészharangot, úgy tűnik, hogy a döntéshozók a megfelelő eszközök birtokában sem dolgoznak ki stratégiát a súlyos demográfiai helyzet orvoslására. A deficitárius népesedési folyamatok bár egész Európára jellemzőek, a Kárpát-medencei magyarság esetében egyenesen ijesztők. Évente egy városnyi populáció - 30-50.000 - ember tűnik el. Szinte napokban, hetekben számolható, hogy mikor bukik 10 millió alá az anyaország lakóinak száma. Az utódállamok magyar közösségei még drámaibb mértékben gyérülnek. Az évtizedek óta tartó népességfogyás mértéke az utóbbi időben felgyorsult, sőt tovább fog gyorsulni és a társadalmi korfa alakulása az idősek arányának eddig nem tapasztalt növekedését mutatja.

Ennek a folyamatnak a végiggondolására és egy cselekvési tervre vonatkozóan nincsenek elképzelések. A tüneti kezelésem túl nem lenni nyomát a távlati megoldásoknak, a társadalmi és gazdasági élet valamennyi területére kiható leépülés következményeit felmérő odafigyelésnek, adekvát megoldásoknak. Gondoljunk csak az egyre romló munkaerő utánpótlásra, a szociális ellátás fokozódó gondjaira. A - romániai viszonylatban - két évi gyermeknevelési szabadsággal együttjáró anyagi juttatás az anyaság megbecsülésének kifejeződése lehetne, ha a két év leteltét a gyermek felnőtté-válásáig tartó hatékony kormányzati támogatás követné, vagy a több gyermeket felnevelő anyát hasonló jogok illetnék mint a bármely más hivatást főfoglalkozásként folytató személyek. Az adókedvezmények, a fiatalok fészekrakását elősegítő rendelkezések annyira jelentéktelenek, hogy nem fokozzák a gyermekvállalási kedvet. Nevelési rendszerünkben és a magatartás-formáinkat meghatározó szellemi-erkölcsi életünkben a család, mint nemzetfenntartó közösség, mint társadalmi alapsejt nem kapja meg az őt megillető helyet.

Kezd elterjedni a közgondolkodásban és közbeszédben a defetista és peszsimista beletörődés, miszerint ezen a helyzeten nem lehet már semmiképp változtatni, beteljesül a Herder jóslata, előbb-utóbb eltűnünk a térképről és 2200-ban eltemetik az utolsó magyart. Ennek a közhangulatnak a kialakulásában döntő felelőssége van a tehetetlen, ún. „megélhetési” politikusoknak és a társadalmi közérzetet negatív irányba alakító, mondhatni deformáló szellemi-művészeti áramlatoknak, köztük elsősorban a divatos hedonista szemléletet propagáló médiumoknak. Mondhatnók, hogy ez több mint felelőség: ez már bűn. Nem akadt még egyetlen olyan miniszter, vagy parlamenti képviselő, aki azt mondta volna, hogy mindezen bajokra van egy nem is lehetetlenül nehéz megoldás: anyagi, szervezési, nevelési eszközök összehangolásával és maximális hatékonyságú

bevetésével el kell érni, hogy 2,1% legyen a termékenységi index, vagyis 20 anyának legyen 21 gyermeke.

Erre pedig azonnal pénzt, szervező-végrehajtó kapacitást kell létrehozni a legfelső törvényhozási szinttől a helyi önkormányzatok szintjéig.

Így már biztosítva van a népesség reprodukciója, az egészséges társadalmi élet alapfeltétele.

Kiragadva a számos reményvesztő ok, akadály, jelenség hínárjából azt az egy tényezőt, hogy ird és mondd: 2,1%, vagyis kettőegyszéztized százalék megmaradásunk együttthatója, bűvös száma! - már nem tűnik lehetetlennek, mindaz, amit a kishitűek, a gyámoltalanok, a gyávák, az önfeladók „lehetetlennek” tartanak

A kormányzási-országvezetői vetésforgó szereplőiről azonban mindegyre Churcill lényeglátó megállapítása jut az ember eszébe, miszerint a politikusok mindig a következő választásokra gondolnak és csak az államférfiak azok, akik a következő nemzedékekre gondolva cselekszenek. Megállapíthatjuk keserűen, hogy nincsenek, avagy alig vannak államférfiaink.

Már most akkor mit tegyünk mi, akik távol vagyunk a makrotársadalmi, nagypolitikai eszközök igénybevitelének lehetőségeitől?

Az a fajta válasz természetesen szóba sem jöhet, hogy mélabúba, halálváró hangulatba zuhanva várjuk a véget. Ha tudjuk azt, hogy nem csak a lét (és nem mindig elsődlegesen) határozza meg a tudatot, hanem a tudat a létet és a tudat a magatartást, akkor már alapos és reális lehet a reményünk, arra nézvést, hogy kilábalunk ebből a demográfiai válságból és lesznek újabb és újabb nemzedékeink, akik tovább viszik mindazt, amit az elmúlt ezredek során az emberiség asztalára mi, magyarok letettünk.

Gyakran emlegetik, hogy a törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalom mellett és után a modern korban kialakult a negyedik hatalom: a média hatalma. Újságok, rádiók, televíziók, újabban az internet rendkívüli hatást gyakorol társadalmi folyamatok alakulására. Kormányokat buktatnak, újakat segítenek hatalomra, életstílust, divatot diktálnak. - Ideje, hogy beszéljünk az ötödik hatalomról: a civil világ hatalmáról, a polgári szerveződésekben halmozódó hatalmas energiákról, amelyek a jövőben egyre inkább meghatározóvá válnak válhatnak.

A Magyarok Világszövetsége által kezdeményezett Reménység Házai, a NOE -Nagycsaládok Országos Egyesülete -, az online Demográfiai Fórum, a Nagycsaládok Erdélyi Szervezete, az Erdélyi Családsegítő Szervezet, az Életfa, a Kismamaklub, a Váradosok Klubja, a Magyar Mozgássérültek Társaságának Leányanyákat támogató Programja, a Magyar Ifjúsági Tanács, az Erdélyi Magyar Ifjak, az Áldás-Népesség Mozgalom - mindezek az első lépéseit jelentik annak a hosszú, nem könnyű, de reális és végigjárható útnak, amely kivezet a jelenlegi siralomvölgyből. Amely útnak addig kell tartania, amíg egy igazi hazafi, egy államférfi kiáll a parlament szószekére és sürgős, rendkívüli törvénytervezetet terjeszt elő az előbb elmondottak értelmében... És hogy ez az államférfi mielőbb kiemelkedjen a némaságból, szót emeljen és cselekedni kezdjen, nekünk, civileknek kell fáradszótalanul követelnünk ezt a törvényt, az ÉLET TORVÉNYÉT, a MEGMARADÁSUNK TORVÉNYÉT egyre hangosabb szóval,

mindaddig, amíg feljut a magas törvényhozás füléig. Nem lehetetlen, hiszen volt már hasonlóra példa!

Számunkra, civil személyek számára az a feladat marad, hogy felhagyjunk a siránkozással és hirdessük, terjesszük magánéletünkben, környezetünkben, szervezeteinkben, egyházainkban, munkahelyünkön, pártunkban, családjainkban: nincs vége a magyarok történelmének, hanem újabb napfényes, lapjait írhatjuk... És ez kizárólag rajtunk múlik, kizárólag a mi kitartásunkon, a mi akaratunkon, elhatározásunkon, hazaszeretetünkön és reménységünkön, hitünkön, amely nem egy világcsodát művelt eddig a történelemben...

Kolozsvár, 2008. Július 7.

Ludányi Horváth Attila

Jelen és jövő (előadásvázlat)

- 1.) **Helvzetjelentés (a tünetek)**
 - a) hazai
 - b) nemzeti
 - c) a fenti kettő beágyazódása a világfolyamatokba
- 2.) **Értékelés (a valós helyzet)**
 - a) hazai (Végh László, stb.)
 - b) nemzeti
 - c) európai
 - d) a GLOBUS további részei (Al Gore)
- 3.) **Oknvomozás (miért tartunk ott, ahol...)**

A Kárpát-Haza a világfolyamatokban (történelmi, szellemtörténelmi, gazdaságtörténelmi áttekintés)
- 4.) **Kiütkeresés és -találás (elmélet és gyakorlat)**
 - a) Életlehetőségek a Föld számára (Kozmosz, egészség)
 - b) Életlehetőségek a Föld lakói számára
 - c) Életlehetőségek a Kárpát-Haza lakói számára
- 5.) **Modellezés – rendszerek működése**
 - a) rendszer- szerszer- szer a négyzeten
 - b) szerelem- szer-elem- az 5. elem
 - c) természetfilozófia- természetjog
(„A lét tegyen rendet, ne a halál !” /Ilyés Gyula: Óda a törvényhozókhoz)
- 6.) **Teendőink**
 - a) Hit- Remény- Szeretet;
 - b) Az 5.) pontban foglaltak (szinte) előírják a követendő értékrendet;
 - c) programalkotás;
 - d) az alapok : minden mai parlamenti (és azon kívüli) párt beszél stratégiáról és taktikáról.Ezek csak a végrehajtás, a cél elérésének eszközei.
HOL A CÉL?
MI A CÉL?
Netán: hol rögzítettett a megkérdőjelezhetetlen válasz a fenti két kérdésre?
 - e) „Építkezés”
- szellemi (önérték-tudatosság és a belőle következő életkedv, életerő)

- anyagi-pénzügyi
(Silvio Gesell, Wilhelm Röpke, Sikdaky István, Drábik János)
- a fentiek valóban rendelkezésre álló alapjai
- f) „Lépés”: az elbaltázott rendszerváltástól az elkerülhetetlen értékrendváltáson alapuló rendszerváltásig.
(Ákos: „Új lesz a törvény, a régi lesz a törvény, az égi lesz a törvény!”)

7.) Zárszó

Present and future /abstract/

- 1.) Progress report (the symptoms)
 - a) native
 - b) national
 - c) the embedding of the two former in the world-processes
- 2.) Estimation (the true situation)
 - a) native (László Végh etc.)
 - b) national
 - c) european
 - d) the further parts of the GLOBUS (Al Gore)
- 3.) The search for a reason (why we are in the present situation...)
The Carpathian Home in the world-processes (historical, spiritual-historical, economic historical summary)
- 4.) Searching for and finding a way out (theory and practice)
 - a) Means of earning a livelihood for Earth (Cosmos, health)
 - b) Means of earning a livelihood for the earthlies
 - c) Means of earning a livelihood for the habitants of the Carpathian Home
- 5.) Modelling – the way systems function
 - a) system- system-system- system square
 - b) the fifth element: love (the movie!!!) - world order – cosmic order
 - c) the filosophy of nature- the law/right of nature
("Let life make order, not death!" / Illyés Gyula: An Ode to the lawmaker)
- 6.) Our duties
 - a) Faith- Hope- Love
 - b) The ideas that are formulated in the fifth point specify the values that must be followed
 - c) creating a program/plan
 - d) the bases: every present party in (and outside) Parliament talks about its strategy and tactics. These are only the means of reading the final goal.

WHERE IS THE GOAL?

WHAT IS THE GOAL?

Or maybe: where were the unquestionable answer registered to the former two questions?

- e) "Construction"
 - spiritual (selfvalue-consciousness and the following vital force and joy of life)
 - material-financial (Silvio Gesell, Wilhelm Röpke, István Siklaky, János Drábik)
 - the bases of the mentioned ideas
- f) "Step": from the damaged change of regime to the change of regime based on the inevitable change of values
(Ákos: "The law will be new, the law will be old, the law will be cosmic!")

7.) Closing remarks

NEMES MÁRTA

MÚLT, JELEN, JÖVŐ

A családpedagógia

UTÓDVÉDELMI rendeltetése

Családi szájhagyományok, és a belső ősemlekezetem szerint szereztem meg a képzettségeimet, így szereztem tapasztalatokat, a hajtóerőt a család-, gyermek-, ifjúság-, és utódvédelem pedagógiája, röviden családpedagógia létrehozására, és elterjesztésére a család-, nemzet-, és nemzetköziségi rendszerek működési zavara leállításához, az UTÓDVÉDELMI célhoz.

Az őstörténeti múlt: ÖSSZEFOGÁS a családban és a nemzetben

1. A belső vezérlés: **EMELD FEL A FEJED!**
2. A **MAG 3** prioritása: küldetése, isteni erkölcs, az **ÉLET** védelmére
3. Segítőim – szellemi – társaim – 2008.
4. A kóvárok keresése, Kiknek és miért állt érdekében 1000 – 700 éve a kóváraink lerombolása, kik akadályozzák 2008-ban a napvilágra kerülését?
5. Kiknek áll ma érdekében az EU-hoz, NATO-hoz globális felmelegedéstől, kipsztlulástól, atomháborútól sem visszariadva – Amerikához, működő tőkéhez, nemzetközi multi érdekszférához csatlakozás?
6. Melyik izraeli múzeumban, ki keresi meg a magyarság őstörténeti pergamen tekercsét?
7. Miért éppen az gátolja a felkutatást, aki hazánkat képviseli az **UNESCO**-nál?
8. Miért égették el a rovársírral írt iratokban – ősi tudásunkat? Miért ölték meg az őstörténetre emlékezőket? Miért kellett letagadni ősi múltunkat 1000 – 700 éve, miért, kiknek az érdekében volt az inkvizíció?
9. Kiknek volt az érdeke Jézus származásának és a **BIBLIA** egyes részeinek meghamisítása?
10. Mit jelent a hitünk? Mi a szerepe az **UNIVERZUMOT** teremtő **ISTEN** és **Boldogasszony** –hitünknek, szellemiségünknek ma az **EGÉSZSÉGES ÉLET**-rendhez visszatérésben? Mi a szerepe a **Család – nemzet – nemzetköziségi REND-SZER** megerősítésében, az **ÉLET** folytatódásának védelméért?

Múlt, a XX. század második felétől

*Feladatomnak éreztem szakmáimmal a dolgok **RENDBE** téétel- a családokban, egészségügyben, oktatásban.*

A 70-es évektől társadalmi szervezetek tagjaként gyakorlati tapasztalatok – kutatás koordinálása Népszétségfogyást mutató tendencia.

Cél: családi életre nevelés

1992-től társadalmi szervezetek alapítása**A családpedagógia fogalma: család-gyermek-, ifjúságvédő pedagógia****Cél: családi életvezetési és nevelési kultúra, kapcsolatok fejlesztése és formálása****Tartalma: családterápiás szemlélet és tevékenységrendszer. Családi életre nevelési és pedagógiai családgondozási módszertannal****21. század: Prevenció globális értelmében. Országosan, és nemzetközileg****Cél: UTÓDVÉDELEM, és békére nevelés EGÉSZSÉGES életrendre visszatérés****Tartalma: Családpedagógia rendszerszemlélete. Konfliktusfeloldás, problémamegoldás tanítása****Agresszió ellen: családpedagógus, családpedagógiai mentor szakmák, iskolavezetésben a hátrányos helyzetű rétegben élő gyermekek kibontakoztatása, a családokkal együttműködésben a devianciák szakszerű leállítására****Ma: Küzdelem a JÖVŐÉRT, az ÉLET védelmében****Cél: UTÓDVÉDELEM – természet, környezet-, család-, nemzet védelem****Tartalom: szemlélet és viselkedésváltó feladatok a családi, nemzeti, nemzetközi RENDSZER zavarok leállítására. Családpedagógia a tanárképzésben, irányításban, társadalmi gyakorlatban, ÖSSZEFOGÁS****PAST, PRESENT, FUTURE****DESCENDANT PROTECTIVE - function of the family pedagogy**

I acquired my qualifications by my family traditions and by virtue of my inner „ancient memory”, thus I gained experiences with families systems of education and their managers.

This is how I was urged on to establish and propagate the Family-pedagogy, to enhance the protection of the family, the child and the young. To put an end to the disfunctioning of the family, the Nation and the related international systems. This is how I grew sensitive to the need for Descendant protection - Life protection. This is why I became intent for the restoration of the Divine order both in the natural world and in society, to improve childhood learning, behaviour, parental relationships and correcting adverse factors in their conduct.

The ancient hystoric PAST: There's UNION in the family and the nation

1. The inner urge: Raise your head up high.
2. The three priorities: of MAG (SEED), its mission and DIVINE morality for the protection of Life.
3. My assistants and soul mates - 2008.
4. Search for the stone built fortifications. In whose interest and why had our fortifications of 1000-700 years ago been demolished. Who in 2008 is impeding the disclosures of this fact?

5. In whose interest do we have to ally ourselves to the EU, the NATO, and the USA (with their reckless stances on global warming, global destruction and even on atomic war) – or to the sphere of global multinationals?

6. Who is going to find and in which museum in Israel the Scrolls of ancient Hungarian history?

7. How come, that the person hindering the search, is the very same person who represents our country at the UNESCO?

8. Why have they burned our ancient knowledge written in our ancient Hungarian scriptures? Why have they murdered those remembering that history? Why have they denied or falsified our past of 1000-700 years? In whose interest was the inquisition instigated?

9. In whose interest was it to falsify the origin of Jesus and omit some parts of the original scriptures in the Bible?

10. What is the meaning of our faith? What is the significance of our faith in GOD, the creator of our UNIVERSE, and in the Holy Mother and in the faith of our return to the ethos/ paradigm of a healthy and wholesome conduct of LIFE? What is the role of the family in fortifying the system – nation – international relations for safeguarding the continuity of LIFE?

PAST, The 20th century

I have had assume responsibility for the put the behavior to right in the families, in the healthy district nurse, and the teacher - professional domain.
The goal in pedagogy: to educate for the family life

In 1992-2000: I founded four social civil organization to lay the foundation of special knowledge of the family pedagogy, and diffuse it in the education. The idea: To teaching the Families, children's and youth's protection. To develop and form the way of family life, the relationships, the bringing up of childrens

PRESENT, The 21th century. Have to UNION and return to the paradigm of healthy. To do for the PAX and NATURE and LIFE protective by family pedagogy

To education, to learning, and to do the solve conflicts and problems, to living as healthy in marriage, in family

In FUTURE have to UNION for the LIFE, DESCENDANT protective

To education, to learning, and to do the solve conflicts and problems, to living as healthy in the family.